

NAPISAĆ (1686) *vb pf*

Oba a jasne (w tym w pierwszym 2 r. błędne znakowanie).

inf napisać (112). ◇ *fut 1 sg* napiszę (38). ◇ *2 sg* napiszesz (12); -ész (2) *MurzOrt*, -(e)sz (10). ◇ *3 sg* napisze (15). ◇ *1 pl* napisz(e)my (1) *SienLek*, napisz(e)m (1) *SkarzŻyw*. ◇ *2 pl* napiszecie (1). ◇ *3 pl* napiszą (13). ◇ *praet 1 sg m* napisiałem, -m napisiał (82). *f* napisałam (1). ◇ *2 sg m* napisiałeś, -ś napisiał (17). ◇ *3 sg m* napisiał (982). *f* napisała (6). *n* napisało (1). ◇ *1 pl m pers* -smy napisali (9) *LibLeg* (3), *ComCrac*, *SienLek*, *ModrzBaz*, *StryjKron* (2), *WujNT*, -chmy napisali (1) *RejZwierc*. ◇ *2 pl m pers* napisaliście, -ście napisali (14). ◇ *3 pl m pers* napisali (105), są napisali (1) *LibLeg* 6/115. *subst* napisały (1). ◇ *plusq 1 sg m* napisiałem był (3) *KrowObr*, *BudBib*, *ActReg*, -m był napisiał (2) *WujNT*, *VotSzl*. ◇ *2 sg m* -ś był napisiał (1). ◇ *3 sg m* był napisiał (15), napisiał był (5); był napisiał *PatKaz III*, *KromRozm II*, *BielKron*, *RejPos* (2), *BudNT* (8), *PowodPr*; napisiał był *CzechRozm*, *SkarJedn* (2), *WerGośc*; był napisiał: napisiał był *SkarzŻyw* (1:1). ◇ *3 pl m pers* byli napisali (2) *KrowObr*, *WujNT*, napisali byli (1) *SkarKaz*. ◇ *imp 2 sg* napisz (61), napiszy (1) *RejRozpr*. ◇ *3 sg* niech napisze (3). ◇ *2 pl* napiszcie (1). ◇ *3 pl* niech napiszą (1). ◇ *con 1 sg m* bych napisiał (4). ◇ *3 sg m* by napisiał (13). ◇ *1 pl m pers* bychmy napisali (2). ◇ *3 pl m pers* by napisali (3). ◇ *con praet 2 sg m* byś był napisiał (1). ◇ *3 sg m* by był napisiał (4). ◇ *3 pl m pers* by byli napisali (2). ◇ *pass praet 3 pl subst* napisały się (2). ◇ *impers fut* napisze się (2). ◇ *praet* napisano (57) [cf też *NAPISAN N sg n*], napisało się (17), napisało się jest (1) *LibLeg*, było napisano (2) *KochAp*, *WujNT* [cf też *NAPISAN N sg n*]. ◇ *con* by napisano (6), by się napisało (1). ◇ *part praet act* napisawszy (60).

Sł stp notuje, Cn s.v. przymierze krwią czyją napisać, Linde XVII – XVIII w.

Utrwalić pisemnie wypowiedź językową lub jej część; seribere Vulg, Pol Ani, Mącz, Modrz, Jan Stal (1686) :

a. *O czynności pisania; inseribere Mącz, Modrz; describere PolAnt (383) :* drugi rzewniwego przyrodzenia będąc/ przed płączem fwey rzeczy nie będzie mógł powiedzyeć/ Inádniey mu przydzye nápiśać powoli á przed fądem czytać. *BielKron* 9; Anguste scriptum, Ciáľno nápiśano. *Mącz* 10a; A wśzakoż ieliby mu śie co nie zdáło/ áwo ią pożyczę piorká/ o pápir też Inádnie/ niechże łobie poprąwi ábo z nowu nápiśze *RejZwierc* A2v; *CzechRozm* 39v; [moi mili egzekutorowie] Záráz po śmierći moiéy pogrzybśzy mé ciáľo/ Tám rzeczy moié dayćie/ gdzie fye nápiśáľo. *PudľFr* 77; X maľo vziwamy: richley miaľto niego/ ks: [...] maľo nielepiéy piśać xiádz/ xini/ axamit/ niźli pres ks. křzikać/ to lepiéy tak iako śię tu napifáľo *JanNKarKoch* F4v.

napisać co [w tym: na czym (36), komu (10)] (117): *PowUrb* 4; Ezop kiedy ie [groby] ogládaľ: Ná iednym litery vřzraľ: Zwłáľzczá koźdą nápiśano/ Skryty śkarb známionowano. *BierEz* E2v, E3v; *OpecŻyw* 140 [2 r.]; *FalZioľ* I 13c; *BielŻyw* 124; Mnoż iednę liczbę przez drugą/ poľożywśzy iednę na linijach á drugą napifawśzy. *KľosAlg* D4; *LibLeg* 6/119; *HistAl* A2v; *MurzHist* D; *KromRozm III* F5; Abowiem co iefť łatwiey iáko quit nápiśać? *GroicPorz* y, d4v, h3; *KrowObr* 16, 205v, 249v; *RejWiz* 145v; A ták teraz Krolu potwierdź tę śentencyą/ á kaź nápiśać wyrok *Leop Dan* 6/8, *Deut* 5/22, 6/9, 11/20, *Ioann* 19/22 [2 r.]; *BielKron* 32v, 45, 48, 95v, 96v (8); Sylva idem dicitur, Co śie ná přetce króm ofobliwey pilnośći nápiśáľo yeť. *Mącz* 436b; podpifáľ imię włáľne łwoie/ y nápiśáľ mieyśce śkąd datá piśmá tego *RejAp* 10v, 28 [2 r.], 28v, 40v, 123, 176 (10); *GórnDworz* Ddv; *HistRzym* 14; *RejPos*

63, 253v, 337v; *HistLan* D4; pápir [...] gdy ná nim nápiáno wolą onego człowieká/ iuż nie bywa profým pápirem ále teftámentem. *RejZwierc* 197, 14v, 164; *BielSpr* 51; *WujJud* 74; Y nápiął tám ná kamienioch wypis zakonu Moizéfzowego/ który nápiął przed oblicznością fynow Izraelowych. *BudBib Ios* 8/32, *Bar* 2/25 [29]; *BudNT przedm* b6v, *Apoc* 3/12, k. li; *ModrzBaz* 42; vprosił łobie v mátki y oycá/ ífz mu dáli pięknie nápiác/ y kofztownie opráwić Ewángelią S. *SkarŻyw* 133, 172, 491; *CzechEp* 94, 114, 335, 408; *NiemObr* 71, 112; *BielSjem* 24; poprzyiężony/ [...] ítáwił profęgo chłopá/ który fię przęwał imieniem onego co zábit/ (á podpifek *act* przed zábićiem oney głowy nápiął) *GórnRozm* F2; *PapUp* I4v; *GostGosp* 142; *KochAp* 12; *LatHar* 735 [2 r.]; Odpowiedział Piłat: Com nápiął/ tom nápiął. *WujNT Ioann* 19/22 [przekład tego samego tekstu: *OpecŻyw* 140, *Leop*, *LatHar* 735]; nápiżę ná nim [na słupie] imię Bogá mego/ y imię miáltá Bogá mego nowego Ieruzálem *WujNT Apoc* 3/12, *przedm* 6, 163, 652; *JanNKar* C2v, E2v; *JanNKarKoch* G2; *SarnStat* 265, 628, 957, 1245, 1285; *SkarKazSej* 696b. Cf *napisać co na co*, »datę napisać«, »napisać słowa«, »napisać tablice«, »napisać tytuł«.

napisać co na co (1): poftáwił łobie kámienie wielkie y potynkuiefz ie wapnem. A nápiżefz ná nie wftytkie słowá zakonu tego *BudBib Deut* 27/3.

napisać komu (12): *FalZioł* I 13c, 136b; *MurzHist* D; *KrowObr* 109v; *RejAp* 28 [2 r.], 28v; áby fie vmnieyfzyło twego wftydu/ nápiż mi imię tego/ zá którym chcefz być *HistRzym* 14; *BielSpr* 51; *NiemObr* 72; Sześć árkufzow nápiże controuerfyfz ítronie: Dayże co iedno każe teyto chytrey wronie. *BielSjem* 24; *GostGosp* 94.

napisać czym (14): ANtigon Demetrium gdy w podeżrzeniu miał/ Y zwieżył fie fynowi/ powiedác zákazał. Ten iż Demetriufzá okrutnie miłował/ Włócznią ítoiąc ná piałku/ vciekay nápiął. *RejZwierc* 11v. Cf »palcem napisać«, »ręką napisać«.

napisać na czym (69): *FalZioł* I 18a, 74d; Rownie byś w iálną bánkę czárną gałkę wládził/ Ná iákiefz cienkiefz nići w pośrzodku wládził/ Ná bánce nápiáfawfy coćby fie widzyáło/ A w śrzodku gdyby kilko pioreczek latało. *RejWiz* 145v; A ty fynu człowieczy wezmi łobie iedno drzewo: nápiżże ná nim [*scribe super illud*]/ Iudzie y fynom Ifráelkim towarzysóm iego *Leop Ez* 37/16, *Deut* 6/9, 11/20, *Ez* 37/16; *RejZwierc* 11v, 16v; *BielKron* 35, 45, 48, 95v, 135, 205, 427v; in prima cera et extrema, vel ima cera scriptum. Ná naypirwłzey á oftatezniefzy [!] defzczce wołkowy nápiáno. *Mqcz* 48a, 375b; omoczże w winie pálec y nápiż tho ná íthole. *GórnDworz* Ddv; *RejAp* 28 [2 r.] 28v, 181v, 182; *RejPos* 63, 163, 337v [2 r.]; *RejZwierc* 56, 84, 197; *BielSpr* 51; *BudBib Deut* 27/8, *Ios* 8/32, *Ez* 4/1; *BudNT Apoc* 3/12; *ModrzBaz* 42; *SkarŻyw* 491; nápiżefz ie [słowa] ná podwoiách domu twoiego/ y ná branách twoich. *CzechEp* 114; *NiemObr* 112; *KochFr* 59; *GostGosp* 94; między infzými żarty [...] té dwa wierfzyki ná ścienié było nápiáno *KochAp* 12; *WujNT Apoc* 3/12. Cf »na grobie napisać«, »napisać na kartce«, »na liście napisać«, »napisać na tablicy«.

napisać w czym (4): Ktore fłowá powiedálfz iżem [...] iedny opuścił/ á drugie przypifał tzegóście tám nienapifałi w tym Koncyliábulum. *KrowObr* 205v; *OrzRozm* N2v; *GórnRozm* F2; iefliby w pozwie [...] Daty nie nápiáno/ tedy tylko ná táki pozew ítroná odpowiadác nie powinna *SarnStat* 875.

napisać gdzie [= *miejsce napisu*] (15): Egipczykowie/ nátychmiał ípráwili flup krolewski [...] á v nog iego nápiáfali odpowiedzi/ áby ták długa pámiátká byłá. *HistAl* A2v; *RejFig* Bb7; *RejAp* 40v;

RejPos 192v, 253v; Nadobne wirfzyki łácińskie ieden także łpokoiny pan nád łofzkim był łobie kazał nápić *RejZwierc* 164; Bo na przodku/ albo w tytule iych nápić/ że te księgi z Ebreyfkiego/ [...] przełożyli *BudBib* bv; *BudNT przedm* b5v, b6 [2 r.], b6v [2 r.]; *CzechEp* 164, 335; ná brzegu pod tymże znakiem/ nápić iáko łtoi w Graeckim/ przydawfzy lilitere [!] G. *WujNT przedm* 16.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: to (4); iż (9), aby (2), że (2), zaimiek pytajny (2)] (15): a to załyá napyćano yłz panna pocznye y porodzy *PatKaz II* 60v; *Leop Ez* 43/11; ieden wziáfzy pápir/ gównem pomálował/ Nápićał iż nowiny/ y zápieczętował. *RejFig* Cc8; GAlenus Krol gdy ieden żonę mu ószukał/ [...] Kazał gi ówaćfzyć/ y nápić ná nim/ Iż ten równá zapłáte zá łwe wziął mym zdánim *RejZwierc* 16v; *BielKron* 205; Vłyćáłem potym głos z niebá mowiący ku mnie: nápić to/ iż błogóśławieni ktorzy vmieráią w Pánie od thego czáfu *RejAp* 123, 157v, 176; *HistRzym* 134; A on prośił o thabliczki/ y nápićał: Iż Ian niechay będzye imię iego. *RejPos* 296, 163; woźnemu kazał woć/ y ná łłupie potym nápić: Iż kto wiátrem łłuzy/ temu dimem ma być płácono. *RejZwierc* 84; *BudBib* bv; GOć nápićał ná murze/ że cóś pániéy czynił/ Drugi/ źle wyczytáfzy/ iáko złęgo winił. *KochFr* 59; nie ma ich [ram] brác Szyper/ áz mu ná nich nápićá fład fáf/ y dokąd ie ma ódećfć. *GostGosp* 94.

Z przytoczeniem [w tym z zapowiednikami: tak (29), to (1), ty (ony) słowa (5), słowy tymi (1)] (103): *PatKaz II* 60v; ołtarz zbudował y napyćał to yeft ołtarz boga łyna bozego zyuyączego *PatKaz III* 104v; *FalZioł* I 17c, 18a, 26d, 28d, 41a (15); gdy mówifz/ weźmi kii/ nienapićéłz kiéi/ także mówifz/ pii domnie abo podái mi ten lii/ nienapićéłz piéi/ liéi/ abo léi *MurzOrt* B2; *KrowObr* 27v; *Leop Ez* 37/16 [2 r.]; Ieden łtoiác nápićał/ iuz dáley nie vmiem/ Drugi przyśzedł wziął kretkę/ nápićał iá vmiem. *RejFig* Bb6, Bb7, Bb7v [2 r.], Cc2v [3 r.]; Po iey śmierci kiedy grob ótworzyć kazano/ Nálezyono tabliczkę/ ná niey nápićano. Óbác káfzy pocźciwy/ iáka to niecnota/ Kto iuz y ná vmárłych/ łzuka łupić złotá. *RejZwierc* 7v, 11v; A on kazáfzy łobie podác táblicę/ nápićał mowiác/ Ian iéft imię iego *BibRadz Luc* 1/59; [63] *OrzRozm* N2v, N3, O4; Był łtego póćiefzon/ yłz łie do czáfu ziednáli/ Kroi Fráncufki z Cefárzem/ przeto ná liściech nápićał Pápież. Letare Ieruzalem *BielKron* 223; z iego głowy kości/ czáfzę vczyńił [...] á nápićał ná niey/ prágnąc ludzkiego łwoies łtráćił. *BielKron* 427v, 10v, 135; *OrzQuin* T4v; A gdyż nápićála A/ y pocźnie pić P *HistRzym* 14; ták świéty Łukałz to wyłóżył/ ktorzy miáłto Win/ Grzechy nápićał. *KuczbKat* 415; *HistLan* D4; *RejZwierc* 50v, 56, 164; Oni miáłto tey nápićáli iego/ iakoby też z męża niewiaćte vczyńili. *BudBib* c2v, b2v [2 r.], c2, c2v, c3, 4. *Reg* 16/11, *Ez* 4/1; *BudNT przedm* a6v, b4v, b5, b5v, b6v (25); *CzechRozm* 31v, 139v; *StryjKron* 380; *CzechEp* 164, 195, 341; *GórnRozm* B2v; *GostGosp* 156; *WujNT przedm* 6, 7; *Luc* 1/63; s. 27, *Phil* 9, *Apoc* 14/13, 19/9; nápićze Ie viens des champs. A on czyta, źle vien des sians. Nápićze, choće á czyta, łioze *JanNKar* C4v, C4v [2 r.], E2v [2 r.]; *JanNKarGórn* H; *PowodPr* 55.

W połączeniach szeregowych (4): *KromRozm III* F5; *RejAp* 178v; *SkarJedn* 268; Tedy weń włtąpił czárt/ y pocźał łię przeć Chryłtuśa/ y náświéćfzey mátki iego Bogárodzice: y to wymówił/ nápićał/ y łwoiá pieczęćá zápieczętował/ y dał Pánu łwemu. *SkarŻyw* 171.

W przeciwstawieniach: »z(a)mazać (3), wymazać, wyskrobać ... napisać« (5): *PatKaz II* 60v; Ten rzekł/ łácnóć ódmienić/ kiedyć to nie mió/ Zmázał t/ nápićał p *RejFig* Cc2v; wykrobáfzy one

słowá w Ewánieliach przeštołowych (iáko v nich zową) napífał fwey głowy słowá. *BudNT przedm b7*; Márkion wymázawfzy Bogá/ nápifał Chriftá. *BudNT przedm c*; *JanNKar C2v*.

W porównaniu (1): ięzyk moy niezámieszka ich wyfláwiác/ nieynáczey iáko náprętfly pífarz nápifác. *RejPs 67v*.

Zwoty: »datę napisać« (2): datę nápiáno w Piotrkowie ná Séymie *SarnStat 981, 875*.

»na grobie napisać« [szyk zmienny] (4): *OrzRozm O4*; *BielKron 10v*; Y potym nápiáno ná iego grobie: *Confilium malum confultori pefsimum. RejZwierc 50v*; *PowodPr 55*.

»po grecku (a. po łacinie) napisać« [szyk zmienny]: *FalZioł I 136b*; *BudBib c2*; Lecz Apofstoł ták po Grecku nápifał *BudNT przedm c, przedm b5, k. li6*.

»napisać na kartce (a. na karcie)« [szyk zmienny]: *FalZioł I 17c, 45b, 51b, 72d, 103b*; może íam siebie przy zdrowiu i doštoieńftwu [...] zostawić/ tilko słow kilka przemowiwfzy/ abo coby mu na rownyi kartce nápiáno przeczytáwfy *MurzHist D*; nápiíze thedy każdy Kárdynał ná fwey kártce thylko imię onego Kárdynałá/ ktorego chce mieć Papieżem *BielKron 234v*; co wywołáią ná Ratufzu/ nápifác to ná kárćie/ y przybić *GostGosp 142*.

»na liście napisać« (4): yefly szya ych [dworzan] thefz chczyalo kylko nayednym Lysczye napyszacz, tho bylo naych woły *MetrKor 37/1*; *KrowObr Ssv*; [pisarz] znáki krolewfkie ná liście napifawfy/ podał Skánderbegowi *BielKron 243v, 223*.

»napisać literami [jakimi]« (2): [na mniejszym słupie] kazał nápifác literami Greckimi Láćińskimi Zydowskimi y Indyjskimi. *HistAl L3v*; *BielKron 205*.

»palcem napisać« = *digito scribere Jan Stal* [szyk zmienny] (6): *GroicPorz h3*; Izalim iá niebył wíętfzy Papież/ ktorym ták powiedział/ y fwoim pálcem nápifał. *KrowObr 118*; *BielKron 95v*; [Mojżesz] nioł do ludu onego dwie tablice kámienne/ ná ktorych był Pan Bog nápifał pálcem íwym dzieięćioro przykazánie íwoie *SkarŻyw 491*; *NiemObr 71*; Y ieflis winien/ niech cię zakon Moyżefzow zmáże/ [...] ktory íam Pan Bog pálcem íwym nápifał ná tablicy kámienney *SarnStat 265*.

»na pamięć [= z pamięci] napisać« (1): kfięgi pífáne zakonu boże^{go} były ípalone przed tym przez Káldeyczyki/ wízákże Ezdrás wízytki kfięgi Moizéfzowe y ine znowu ná pamięć nápifał/ przeto był rzeczon prętki pífarz. *BielKron 96v*.

»napisać dla wiecznej pamięci, na wieczną pamiątkę« [szyk zmienny] (1:1): [Bernijanie] nápifáli to ná słupie złotymi literámi/ ktorego czáfu Rzymfkiego błędu przeftáli dla wieczney pámięci *BielKron 205*; Ezáiafzowi/ oíobliwie pan Bog rofkazał/ áby íłowá y náukę fwoię/ ná wieczną pámiątkę ludowi odpornemu nápifał. *NiemObr 72*.

»napisać złotym pismem, złotem« [szyk zmienny] (1:1): *PowUrb +4*; A wífyftek líft on godziłoby íye złotem nápifác/ á częfto przeczytác y wpámyęc brác *KromRozm III F5*.

»(swoją a. prawą, a. własną itp.) ręką napisać« = *scribere (sua) manu Vulg; propria manu scribere JanStat* [szyk zmienny] (7): *PatKaz II 60v*; ktobi [testament] y íwą ręką nápifał, abo też przed iakimi íwiadkami vczynil, zwláczza íliachcziczovi to ma bycz volno *ComCrac 21*; Pífarz kthoryby nápifał nieíufzny Zapis álbo Líft/ rękę tráći/ ktorą go nápifał *GroicPorz d4v, aav*; *SkarŻyw 172*; *WujNT Phil 19*; *SarnStat 215*.

»napisać słowa« [szyk zmienny] (16): A iżby to tak było/ iáko ia tu powiádam/ nápišęć thu niekthore łłowá/ s Pontyfikału twoiego *KrowObr* 109v; wyciełz łobie dwie tablicy kámienne ná kftákt pirwłzych/ nápišęć ná nich łłowá ktore były ná pirwłzych tablicach ktoreš potłukł *BielKron* 35, 43v; Instatua inscripsit parenti optime merito, Ná słupie który oycu łwemu poštáwił słowá nápišáł *Mqcz* 375b; *RejPos* 9v, 192v; *BudBib Ex* 34/1, *Deut* 27/3, 8; *NiemObr* 72; *GórnRozm* K3. Cf *Z przytoczeniem*.

»napisać tablice [= *na tablicach*]« (1): A tak nápišáwłszy táblice [*descripserunt in tabulis*] miedziáne/ poštáwili ie ná łłupiech/ ná gorze Syon. *BibRadz* 1.*Mach* 14/26.

»napisać na tablicach« [= *o tablicach z przykazaniami Bożymi*] *scribere in tabulis Vulg*, *JanStat* [szyk zmienny] (9): *GroicPorz* h3; The łá łłowá ktore mowił Pan do włłfytkiego zboru wáłłwego/ [...] y nápišáł ie ná dwu tablicách kamiennych/ kthore mi dáł. *Leop Deut* 5/22; *BibRadz Is* 30/8; *BielKron* 43v; *WujJud* 74; *BudBib Ex* 34/1; *NiemObr* 71; *SarnStat* 265; Pan Bog wznowił zakon ten przyrodzony/ y nápišáł go ná onych tablicách *SkarKazSej* 696b.

»napisać tytuł, napis« = *scribere titulum Vulg* (3:2): *OpecŻyw* 139v; Nápišáł teź y napis Piłat/ y poštáwił ná krzyżu. *Leop Ioann* 19/19; *RejZwierz* 17v; *LatHar* 734; *WujNT Ioann* 19/19.

Szeregi: »napisać albo namalować« (1): nieináczezy iedno iáko gdyby kto dwa kubki drzewiáne/ [...] wyłtáwiwłszy chciał to mieć/ żeby ieden znich był wáźnieyłszy/ że ná niem co chędogiego nápišáno/ álbo obrazek ofobliwy námáłowano [*ex inscriptione aut imagine aliqua singulari*] *ModrzBaz* 42.

»napisać a wyryć« (1): nápiš [scribe] to iuź przed nimi ná tablicách/ á wyryi [*exara*] to ná kłięgách *BibRadz Is* 30/8.

Przen [co] (38) :

napisać na czym (21): [*Pan Bóg rozciągnął niebo jako skórę*] ná nim nápišáł wołá łwoię *GlabGad* L8; Bo łie gołá tablicą tak náłz rozum rodzi/ A co ná niey nápišą to iuź wıęć s tym chodzi. *RejWiz* 8; *SkarŻyw* A3. Cf »na sercach, na tablicach serca, na duszach napisać«, »na twarzy napisać«.

Ze zdaniem dopełnieniowym [aby] (1): [*Bóg*] nápišáł ná dułżách ich/ áby łię takiego rzádu trzymáli/ gđzie ieden włádnie. *SkarKazSej* 690a.

Zwroty: »krwawą brozdę przez plecy napisać« = *wypalić piętno* (1): Złóđzieiá nedorółłká naprzód rozgá karzą: A wtory raz odchodzi z przyłkowáną twarzą. Czálsem teź krwawą brozdę przez plecy nápišą *KlonWor* 37.

»palcem napisać« [szyk zmienny] (8): *KromRozm II* g4; Toć łá wierłze z żółtarzá Papięłkiego/ y Mniłkiego/ inłze opułztzam/ ktore tám dułżny nieprzyiáciel Dyabel/ páłcem łwoim nápišáł *KrowObr* 152v; *WujJudConf* 74; *SkarŻyw* 25, 300; Bóg miłłue ofiarę/ iáką páłcem łwoim Nápišáł/ niź mię łtworzył/ ná vmyłše moim. *ZawJeft* 35; *SkarKaz* 38Ib; *SkarKazSej* 696a.

»na sercach, na tablicach serca (*a. duszyczek*), na duszach, na umyłše, w sercach, w myłłach, w serca napisać« = *scribere in tabulis cordis (a. in corde), in mentibus superscribere Vulg*, *PolAnt* [szyk zmienny] (12:3:1:1:9:2:1): *KromRozm II* cv, g4; Przywiáź ie [*przykazania*] łobie ná páłcách twoich/ nápiš [!] ie ná tablicách łercá twoiego. *Leop Prov* 7/3; Dam moy zakon w łercách ich/ y nápišęć ij w ich myłłach *Leop Hebr* 10/16; Miłłierđzie y prawdá niechay łię nie pułzczáią łiebie/ á wwiáź ie łobie v łzyie/ y nápiš ie ná tablicy łercá twoiego. *BibRadz Prov* 3/3, *Hebr* 8/10; *BielKron* 13v;

RejPos 180, 181 [2 r.], 181v, 182; *WujJudConf* 74; *CzechRozm* 111; *ModrzBaz* 2; Pan nález nic ná piśmie niezostáwił: iedno Duchem ś. ná fercách Apoftolńkich zakon íwoy nápińał *SkarŻyw* 363, 25, 503; *ZawJeft* 35; Rádzic teź to wyznánie Auguńtyn S. ná fercu łobie nápińác *LatHar* 10, 298; Podáiąc práwá moie w fercá ich/ y nápińę ie w myślách ich *WujNT Hebr* 10/16, s. 402, *Hebr* 8/10; *SkarKaz* 119a [2 r.], 206b; *SkarKazSej* 690a, 696a.

»na [czyjej] twarzy napisać« = *dać poznać* (1): Tym teź obyczáiem y człowieka ítworzył na ktorego twarzy y teź poństawie, nápińał znamiona wolej duńze iego *GlabGad* L8.

α. *Zapisać, zanotować, sporządzić notatkę; consenbere Mącz, JanStat; scribere Vulg, PolAnt; describere Vulg* (98) :

napisać co (41): *RejPs* 149; *LibMal* 1554/190v; Przyfýęgam przes wizytki Imioná iego święte/ ktore nápińał Moyzeńz słuźebnik iego. *GroicPorz* aav, hh3; á co kolwie wydańz zlicz á zwańz: á datek káźdy y wźiątek nápińz [*datum vero et acceptum omne describe*]. *Leop Eccli* 42/7, *Ios* 24/26; *BibRadz Deut* 34/19, *Hab* 2/2; *OrzRozm* M2; Nápińz ty wśytki vmowy ktorem vczynił s tobą y z Izráelem. *BielKron* 35, 31v, 48v, 132, 422v, 466; *Mącz* 374c; *RejAp* 84, 174v, 176v [2 r.]; *GórnDworz* Z7v; A drugiemu thákże kazań nápińác zá fto korcy pńzenice iedno ofmdzyeńiá. *RejPos* 193, 191 [2 r.], 193; to co będzie miáry wyźę/ to nápińz ábo pońtańw ná tym mieyńcu znák *Strum* C4v; *BudBib Ios* 24/26, *Ier* 51/60, *Mal* 3/16; Lecź ífz żadnych słow iey nie nápińał Ewángelińtá/ dań znác ífz to opowíádánie [...] czynińá nie ták dalece słowy y mowieniem [...] iáko pokłonem/ pńákániem/ y wielką rádońciá *SkarŻyw* 114; *StryjKron* 340; *CzechEp* 100; On ráńny opíńze rány/ á podpífek hoynie ich nápińze/ y z iedney rány dwie/ y trzy vczyni *GórnRozm* H; A Klucźnik ma nápińác dzień kiedy íie odbińj/ y kiedy ná zad przyidá *GostGosp* 100, 94; y dań nápińzacz dńug swoy Ktorem by myáł zaplaczyz *ZapKóścier* 1589/86; *WujNT Luc* 16/6, 7, s. 391, 861 marg; *SarnStat* 60; niech *publicae perfonae* nápińz káźdego mowę/ y onę zaráz *propter firmiorem fidem* tákże przeczytáią. *PowodPr* 47.

napisać kogo (13): *BielŻyw* 142; yam teź wzyawńthi od panow wańchich káźdego [z *person w niewolą pobranych*] ofśobno na ymye wdругym lýńcie íwym napyńńał *LibLeg* 11/107v; *UstPraw* H2; [w *mszałach*] łobie nápińáli[ńcie] y natzynili rozmáithych/ Przytzyńcow/ Iednatzow/ Zbawícielow *KrowObr* 167v; *RejZwierz* A4; [Lejdan] kazań łobie dáć pápiery á kańámarzá/ nápińał dwanáńcie męźow ktorzy máią rzecz pońpolitá [pńawowác *BielKron* 214v, 234, 337; *BudBib Iudic* 8/14; *ModrzBaz* 132v; *ActReg* 46; Páńowie vrźednicy powiánowi [pńizá [ich]/ tego co pierwńz wypráwę będzie czyniń w przod nápińawńzy *GrabPospR* M2v. Cf *cum A duplex*.

napisać komu [= *na czyj użytek*] [*wyłącznie z tekstu Apokalipsy; zawsze z przytoczeniem*] (21): Aniołowi końciońá Smirneńńkiego nápińz: Ty rzeczy mowi pierwńzy y ofńatni/ ktory był vmárły y żywie. *BibRadz Apoc* 2/8, *Apoc* 2/12, 18, 3/1; *RejAp* 16v, 21, 23v, 28v, 34 (8); *BudNT Apoc* 2/1, 3/7; Aniołowi końciońá Ephezkiego nápińz [*Angelo Ephesi ecdesiae scribe*]/ Toć mowi ten ktory trzyma siedm gwiazd w práwicy íwey *WujNT Apoc* 2/1, *Apoc* 2/8, 12, 18, 3/1, 7, 14.

napisać w co (16): nápińał w Státut Exequowánie ná ty ktorzy kńátwy ná łobie dáley roku trzymáią. *BielKron* 422v, 132, 176. Cf »napisać w księgi«, »w rejestr napisać«.

napisać co za co [= *że jest czym*] (1): iáko słyńzę były tu pierwey w Polńcze bárzo krotkie Seymy/ y Kronikarże to wáńzy zá ieden dńiw przed tym nápińáli *GórnRozm* K4v.

napisać w czym (6): *OrzRozm* M2; Sprawiedliwe prawo záprawdę/ dziw/ że go w Bibliie nie nápiáno. *GórnDworz* Z7v; Papież piáał do Arcybiskupá Gnezneńkiego około tego/ który liít Długofz w swoiey Kronice nápiáał. *StryjKron* 340. Cf »napisać w książkach«, »napisać w liście«.

cum A duplex [= *kogo, że jest jaki*] (1): Nápiáz mężá thego nieplódnego [*Scribe virum istum sterilem*]/ mężá który zá dni swoich niebędzie poćzęściony *Leop Ier* 22/30.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z *odpowiednikiem*: *to* (2); *co* (5), *aby* (1), *iż* (1)] (7): Regełtr ni widzi ni słyfzy Co chcesz *to* tám weń napiłfy *RejRozpr* D; *To* co widziáz/ nápiáz w kłięgi swoie *RejAp* 10; *BielKron* 176; Wízyłtko w regełtr nápiáz co kędy vtráci/ A Pan iego nieborák *to* wízyłtko zápláci. *BielRozm* 28; ten przedawcá ktorego dnia *co* przeda/ záraz ma dać łobie w Regełtr nápiáć *GostGosp* 46; *WujNT Apoc* 1/11, 21/5.

Zwroty: »napisać na kartkę, na karcie« [*szyk zmienny*] (1:1): [*ujrzał w kaplicy moc boską i tajemności rozmaite*] a napiłfawfchi łobye na karthke vidzenye ono rołproll skorą na nocze y wlozil ye thamo *LibMal* 1554/190v; będą też nofić pulpit od iednego Kárdynała do drugiego/ ná kthorym pulpiće kártá/ ná kthorey nápiáno wízytki Kárdynały *BielKron* 234v.

»napisać w księgi, do ksiąg, w książkach (a. księgach)« = *scribere in libro Vulg* (8:2:2): obroci fie miłofciwie pan nááz ku prozbie pokornych swoich/ á będzie przed nim ich wołanie przyiemne/ ták iż fie *to* będzie godziło nápiáć w księgi długich pámięci *RejPs* 149; Nápiáał Iodocus Dámuderius w kfyążkách s Práwá Cefárłkiego przykłády *GroicPorz* hh3; *Leop Ios* 24/26; *BibRadz Ier* 36/28; Rzekł Pan Bog do Moizéfzá/ nápiáz *to* w kłięgi *BielKron* 31v, 48v, 466; *RejAp* 10; Tedy nápiáał Iehofzua rzeczy *te* do kłiąg zakonu Bożego *BudBib Ios* 24/26, *Ier* 51/60, *Mal* 3/16; Co widziáz/ nápiáz w kłięgi: y pošli siedmi kościołom *WujNT Apoc* 1/11.

»w liczbę [*kogo*] napisać« = *zaliczyć* (1): Tento lepak Seneca barzo cznotliwy żywot wiodł, ktorego s. Ieronim w lidzbę świętich nápiáał *BielŻyw* 142.

»napisać na liście, w liście« [*szyk zmienny*] (1:1): *LibLeg* 11/107v; Nápiáz na liście rękoiemfthwá łwego iedno piędzycyfłat. *RejPos* 193.

»napisać [*komu a. dla kogo*] na pamięć« = *aby ktoś pamiętał* (2): Iáko też y Máttheufz święty nápiáał nam ná pámięć wieczną ony święte á wdzyęcżne słowá iego *RejPos* 256; *BudBib Mal* 3/16.

»w rejestr, na rejestrze napisać« [*szyk zmienny*] (5:1): *BielRozm* 28; *RejRozpr* D; Nie ftánieli oná ftroná *co* iá pierwey w regełtr nápiáno/ tedy niż Sąd wltanie ma być przez Woźnego trzy kroć wołána *UstPraw* H2v; Questionem conscribere, Wyznánie w mękách złoczincowe w regiftr nápiáć. *Mącz* 374c; Zadátki ktore Sternicy Flifóm zádawáią/ ná mieyfcu iefzcze Szyper ma nápiáć ná Regełtrze w domu *GostGosp* 94, 46.

»napisać sobie« (4): *LibMal* 1554/190v; A ták teraz nápiázcie łobie [*scribite vobis*] the pieśń/ á náuczcie iey fynow Izráelłkich *BibRadz Deut* 34/19; *BielKron* 475v; *BudBib Iudic* 8/14.

Przen (11) :

napisać co (4): *RejPs* 73; Przeto nápiáz w fercu łwym dobrodzyeyłtwo moie/ Ktore częłto ma vznác człowieczeńłtwo twoye *BielKom* E4v; Azaáz go nie zowie braćifzkiem łwoim / owieczką łwoią/ kthorą chce nápiáć wiecznie w kłięgi żywotá swoiego. *RejAp* 25; *SkarŻyw* 206.

napisać kogo (6): *RejPos* 19; *SkarŻyw* 482; *BudNT Apoc* 13/8; A wżákże choć oná [*matka*] opuści/ álem ia ciebie w łwey gárści/ znáczniem przed łobą nápił/ ábych cię zázwdy w pámięci miał. *ArtKanc* 111; *KmitaPsal* Av; *SkarKazSej* 667b.

napisać gdzie (2): *RejPs* 73; Aniołowie łyżąc ie [*święte słowa*] vwefelili łię/ y diabli łię zranieli/ a Pan Bog ie w niebie nápił *SkarŻyw* 206.

W przeciwstawieniach: »wymazać, wypisać ... napić« (2): ábo im ten grzech odpuść/ ábo mnie wypilz z ksiąg w ktorycheś mię nápił. *SkarŻyw* 482; *SkarKazSej* 667b.

Zwroty: »napisać w księgi żywota, w księgach żywotnych« (1:1): *RejAp* 25; Y będą łie mu kłániác wżytcy mieřzkáiący ná ziemi/ ktorych nie nápiłano imion wksięgach żywotnych [*sunt scripta nomina in libro vitae*] báránká zábitego od zálózenia łwiátá. *BudNT Apoc* 13/8.

»napisać w rejestr [*kogo*]« (1): á poborcá ten okutny twoy nie zámieřkał cie nápił w márne reyełtrá łwoie/ áby dáł wełnę s ciecie [!] wedle myłi łwoiey. *RejPos* 19.

»napisać w sercu swym (*a. swoim*)« = *zapamiętać* [*szyk zmienny*] (2): *BielKom* E4v; A dla tego ty łłowá łwięte á pocieřzliwe Páná náłzego [...] przypominamy łobie/ ábychmy łie tego pilnie vczyli/ á práwie w łercoch łwoich nápił *RejPos* 233v.

»[*kogo*] w sercu [*kim*] napisać« = *przeznaczyć komu jaki los* (1): Pánłka wola to byłá/ Pan go iefzcze w łwoim Sercu Krolem nápił/ Polłko wiecznie twoim. *KmitaPsal* Av.

b. Sformułować i utrwalić określony tekst (1303) :

a. Pisemnie sformułować relację, opis; scribere Miech, Modrz, Vulg; describere, prodere Modrz (214) :
A ieliż więc dobrzem nápił/ y ták iáko dzieiom piłaniu przyłtoi [*Et, si quidem bene et ut historiae competit*]/ thegom iście y łam prágnął *Leop 2.Mach* 15/39; to nie może być/ bo nas dawniey náznáczyli hiłtorykowie łtárzy/ tu być niź Czechowie nápiłáli. *BielKron* 336v; Tegoż roku (náłz Kronikarz Miechowita nápił) wrzod Gálliyłki/ ktory zowiemy Fránçą/ do Polłki przyniołłá iedná niewiałtá z Rzymá *BielKron* 399; [*Adam*] o wżytłkich rzeczach wiedział ná łwiecie/ y imioná dáł káždy z ołobná/ y płodził łie/ nápiłáli/ ze źwierzęty *BielKron* 462v; *GrzepGeom* B2v; Ezáiałz widząc dzieciátko Kryłtułá národzone/ thák theż nápił iákoby go iuz był widział *GrzegŚm* 62; *SkarJedn* 100, 209; Iam (powiáda łam ten co nápił) łyłzał te łłowá [*kazania*] w Sennie ná kázaniu iego *SkarŻyw* 460.

napisać kogo, co (73): ijnłłego złęgo tako wielé mu tam działáli/ ijź łwięci Ewanieliřtowie nápiłatł łie tego łromáli. *OpecŻyw* 114v; a teřz łyą ołthrzegaymy oney pomłty ktorą napyłłal zacharias wołtathnyem capitulum *PatKaz I* 15v,13; *PatKaz III* 153v; thym rzeczy [*przy ktorych byłem*] zroskazanya przerzeczonego pana Boturzniskie⁸⁰ nápił *MetrKor* 59/.77v, 34/134v; *KromRozm II* o3, r4v; Rzeczy ty ktoreły przy Sądzie dzieiá/ wiernie wedłóg mego nawyřłłżego rozumu chcę nápiłác *GroicPorz* d4; *GroicPorzRej* C4; *KrowObr* 18v, 79v, 84v, 127, 129, 146; *RejWiz* 38; *OrzRozm* A3v; áby łie dołyc łłtáło tytułowi tych kłiąg dzyeiow rozmáitnych od początku łwiátá/ muřim przydác á nápiłác łpołob łzaleńłtwá ludzi prołtych Pogánłłkich *BielKron* 20; Przygody kłiążąt wielkiey Polłki krotko nápiłzę/ iákie rořterki mieđzy łobą wiedłi zá Pudyká. *BielKron* 361v; Rodzay tych Sforciow krotko nápiłzę *BielKron* 417v, 37v, 44, 203, 346, 379v (10); *GrzepGeom* B3, I, K4; *HistRzym* 124v; *RejPos* 134v, 137v, 295; *KuczbKat* 275; *BielSpr* b4v, 13v, 37; aza tego nie nápiłano wkronice krolow

Iehudkich? *BudBib* 4.Reg 12/19, 4.Reg 15/36, I 219; *CzechRozm* 70v, 258; (*nagł*) Ierzy Michálewki młody Czech (-) MOgę tego ołobno bez bráciey nápiřác/ Iuž fie može bez mátki bez oycá kołyřác/ Bo go wzyęłá Minerwa ná fwoię opiekę *PapřPan* O4v; *ModřBaz* 20v; *SkarJedn* 222; *StryjKron* 245; *CzechEp* 185, 424; X.K. [...] wiele rzeczy nápiřał ináčzey niż ia pámiętam *NiemObr* 22, 22, 86; *GórnRozm* K4v; *LatHar* 120, 157, 648 [2 r.], 650, 664; *WujNT Ioann* 21/24, s. 440; *SkarKaz* 155a [2 r.]; O czym wřzytkim/ iáko nakrocey będę mógl/ zdánie řwe nápiřę. *VotSzl* B4v. *Cf napisać co do kogo, co komu, co na czym*; »prawdę napisać«.

napisać co do kogo (1): [*wielka gromada ludzi*] Iednym ieft názwána dla tych przyczyn/ ktore S. Páweł do Ephezow nápiřał *KuczbKat* 75.

napisać co komu (5): *FalZioł* V 69; *RejAp* 161; Drugie rycerřkie řprawy/ nápiřę wam potym. *BielSat* N4; Ale páthřzay [...] Y iákie nápiřał Moizeřz błogofławieńřtwá thym kthorzy będą řthać przy řwiętych řłowiech iego. *RejPos* A5; *BielSjem* 41.

napisać co na czym (1): [*Set*] był vczynił w Syriey dwa řłupy/ [...] ná ktorych nápiřał ty przygody álbo plagi ktore miály przyřć ná řwiát/ áby fie ludzycy chronili złořci ná řwiece *BielKron* 3v.

napisać o czym, o kim (76): *OpecŻyw* 47v; *FalZioł* V 71; *KromRozm II* r4v; *KrowObr* 79v, 121, 144v, 191v, 197v, 199, 219; *RejWiz* 38, 99; *RejZwierc* 133; O tym kořćiele nieco nápiřę/ ktory áczkolwiek częřto káżono/ á wřzakož częřtho był nápráwowan/ y w wielkim trwał dořtátku. *BielKron* 265, 37v, 53v, 121, 141, 188 (9); *RejAp* 173; *GrzepGeom* B3, P; A tenći to ieft zwolennik on/ ktory řwiádectwo wydał y nápiřał o tych wřzytkich rzeczách. *RejPos* 279, 8, 9v, 42, 59v, 103v (20); řlychamy o zlych/ iáko ie poddáni truli/ iáko ie márnie s pańřtw wyganiáli/ potáiemnie zábijali/ ázaby fie tu o tym máło nápiřác mogło. *RejZwierc* 45, [203], 276; zdáłoby mi fie teź tu ná tym mieyřcu nieco nápiřác o náłzycich řpráwách ninieyřzego czářu *BielSpr* b4v; *WujJudConf* 129; *Strum* B6, M2v; *CzechRozm* 70v, 75, 124v; Cicero o Lukulluřie nápiřał/ iz nieumieiac nic w rycerřkich rzeczách/ iechał z Rzymu ná woynę *ModřBaz* 130v, 28v; *SkarŻyw* 59, 121; *StryjKron* 497, 597; [*Jan Baleusz*] to z inřzycich dawnieyřzycich Hiřtorykow zebrał/ co o tym y o inřzycich Papięřách nápiřał. *CzechEp* 424; *NiemObr* 22; [*Adam*] od Pána BOgá w ráiu ieft ná pokaranie przelęptřtwá řwego náwiedzony, o czym Moyzeřz ř. nápiřał. *LatHar* 55, +++, 76, 120, 157, 325 (8); *SiebRozmyřl* K3v; O tym máćierzyńřkim doczeřnym rodzáiu Ewángeliřtowie nápiřáli/ iáko im Duch ř. poruczył. *SkarKaz* 484a, 351a, 486b; *VotSzl* B4v.

napisać w czym (37): *OpecŻyw* 47v; *PatKaz I* 15v; *KromRozm II* o3; Co aby teraz jeszcze lepiej umocnili, w konfesyji swej, ktorą wydali, jářnie napisali *Diar* 70; *KrowObr* 194v; Snadź nie czli řáłomoná co o tym narodzycy/ Nápiřał w řwoich kłięgach/ y czyřć o tym řrodze. *RejWiz* 38; Nápiřáli tedy Rábieiowie w Tálmućie/ iz Adám był ták wyřoki/ iz widział wřzytki ná řziemi *BielKron* 462v, 44, 143v; *RejPos* 77v, 116v, 134v, 135v, 137v; *KuczbKat* 275; *RejZwierc* Aaa2; *WujJud* 144; w Kořćiele onym Antyoczeńřkim wielki był řpor/ o czym w Dźieiách Apořtoliřkich nápiřał Lukařz ř. Cáp. xv. *WujJudConf* 129, 87; *BudBib* 4.Reg 12/19, 15/36, I 219; *CzechRozm* 258; *ModřBaz* 28v, 49, 126v; *SkarŻyw* 121; *CzechEp* 326; *NiemObr* 86; *GostGosp* 158; *LatHar* +++, 120, 326, 648; A tym wřzyřtkim wysřzey nápiřányim rzeczám/ ártykułom/ řwobodám/ y wolnořćiam/ którę fie tu w tym Przywileiu [...] nápiřály [*statuta nie będą řzkodzić*] *SarnStat* 1193, 1064; Ieden Polak nápiřał w řwey Polřkiey Kronice/ Ze pořzli ći Wándáli z řłowieńřkiey dźielnice *KlonWor* 7.

cum A cum inf (1): BielKron 143 cf »ukazać i napisać«.

*Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: to (9), tak (2); iż (28), że (7), aby (1), zaimek pytajny (8), zaimek względny (8)] (52): Ia com fłyłfal tom krotko nápiłal *RejRozpr A2; KromRozm II m4v; To fą fłowá włalne s kxiąg wálznych/ [...] ktorem tu dla tego nápiłal/ áby koždy wierny krześciánłki tżłowiek/ nietylko otrzymá fwemi ogládał/ ále tefz y rękómá/ [...] námácał y rozeznał. KrowObr 129, 144v, 199; Włzák wiefz iáko nápiłal/ iż czáfu pirwłzego/ Stworzył Pan niebo zyemię/ ták práwie z niłzcżego. RejWiz 144v; RejZwierz 133; [w Moskwie ludzie pisma nawykli] Nápiłáli tedy iż im Wáregowie y Czoferowie ná ten czás pánowali/ á miáłtho czyńłzow dawáli im fkorki wiewiorce *BielKron 427, 337v, 462v, 463, 463v; głos iáko trąba wołájący [rozkazuje apostołowi]. Aby tho włzytko Czo będzye widział álbo fłyłzał pilnie nápiłal *RejAp 11v, 15, 173; Naprzód nápiłzę/ iáko mierzyć inřtrumentem/ á potym iáko bez inřtrumentu. GrzepGeom N3; co z powieřci mam ludzi tych którzy przy mierzaniu imienia bywáli/ to tu nápiłzę. GrzepGeom M3; Bo ták Paweł s. nápiłal: Iż ktore z dawná przeźrzał/ tych do łiebie powołał *RejPos 238v, 9v, 42, 77v, 103v, 104v (9); WujJud 144; Strum Ov; BudNT Apoc 1/19; CzechRozm 144; ModrzBaz 109, 130v; SkarJedn 97, 254; v Troglotydu że przez dzień iednáłz řtudnia/ raz fłoná/ drugi gorzká/ trzeći fłodká (á wiecznie ták) bywa/ Plinius nápiłal. Oczko 9v, 10; SkarŻyw 59, 101, 593; CzechEp 185; iáko dochodzić w rżeczách wåtpliwyh prawdy/ to wmiáłby on ofobliwie nápiłác *GórnRozm K4; LatHar 120, 157, 325, 648, 664; WujNT 125, Apoc 1/19; SiebRozmyśl K3v; SkarKaz 351a, 486b; KlonWor 7.******

*Z przytoczeniem [w tym z zapowiednikami: tak (4), tymi słowy (3)] (10): Iefzcie drugi przykłád napyłchą vboga nyektora nyeuyáłtha dwye dzyueczcze na fluzbą y ku nářladouanyu panny maryey w tych cznotach [...] wydała *PatKaz III 153v; KromRozm II o3; O czym lepiej zrozumiemy z hiřtoriey zyáwienia y národzenia tego dziecięcia [...] ktorą hiřtoriá Lukałz řwięty nápiłal tymi fłowy: Był zá czáłow Herodá [...] Káplán niekthory *RejPos 295, 134v, 135v, 137v; BudNT przedm c7; Przeto o tym ná drugim mieyfcu ták nápiłal/ Y mowił Bog do Moyżefzá/ y rzekł do niego *CzechRozm 75, 258; StryjKron 597.****

W charakterystycznych połączeniach: napisać chępliwie, dobrze, dosyć, dostatecznie (2), jasnie, krotko (9), nadobnie (6), osobliwie, porządnie, szeroko (a. szeroce, a. szyrzej) (17), wyraźnie (2).

*Frazy: »jako [kto] napisał« = sicut praescrisit PolAnt; quem ad modum praedictum est Modrz [przy powoływaniu się na świadectwo opisującego omawiane wydarzenie] (20): OpecŻyw 47v; to włzytko wietzor/ to iefł/ ořtátetznego wieku vtzynieć ratzył/ iako Apořthoł Páweł řwięty nápiłal. *KrowObr 185, 18v, 121; GOttifredus pirwłzy kroi Ierozolimłki dobywłzy Ieruzálem iákom nápiłal/ ciągnął przećiw Klimuntowi kfiążęciu Bábilońłkiemu *BielKron 178v; Tám w tym klařtorze (iáko náłzy nápiłáli) mnıřzy vdáli łie ná modlitwy rozmáite y z Opátem ku Pánu Bogu *BielKron 349, 429v; ták muři być rozumiano/ iż łie tho dzyać mułiáło w Kápernaum/ ták iáko y Márek s. nápiłal. *RejPos 234, 8, 70v, 105, 134v, 142 (8); RejZwierz [203]; WujJudConf 87; ModrzBaz 2; Samiř Apořtołowie/ iáko ř. Márek nápiłal/ chore oleiem pomázowáli *LatHar 648, 326.******

*»jakom (a. ktorem) napisał (a. jakosmy napisali, a. jako się napisało itp.) [z ogólnikowym określeniem miejsca wzmianki w tekście]« [w tym: wyřszej (15), niżej (5), pi(e)rwej (5), inne (7)] = sicut prius scripsi PolAnt (32): *FalZioł V 69 [2 r.], 71; mną piarzem ofwiathczwiřsi tak iako sye**

nyzei napische vczinil, Napierwei duščą swą bogv wíchechmogączemu, [...] poruczył *MetrKor* 59/75; *LibLeg* 10/150; *KrowObr* 53, 130v, 150v, 187v, 191v, 197v, 219; Rośpowiedał im też dzyeńięć przykazania Bożych/ ktorem iuż pirwey nápiłał w wtorych kńięgach Moizełżowych. *BielKron* 44, 133v, 162, 172v, 188; CZłowiecze ciáło/ ze czterech żywiołow łóżono iest/ iákołmy naprzód łzyroko dofyć nápiłáli *SienLek* 23v; Stáwiáią też báńki w niemocách innych/ iáko ná łwych mieyfcoch nápiłżemy *SienLek* 33v; *RejAp* 187; iefli Linea c.d. będzie wietłża álbo mnieyłża/ tedyć téż c.a. będzie tákże wietłża álbo mnieyłża/ iáko łye o tym przed tym dofyć nápiłáło. *GrzepGeom* P, K4; *Strum* B2, N; *BudNT Eph* 3/3; trzebá żywotá dworzánłkie⁸⁰ dobrze popráwić/ wedle tego łpołobu iákołmy wyłłzey nápiłáli [*quem supra deseripsimus*] *ModrzBaz* 37v; *StryjKron* 330, 375, 406, 427, 497; *SarnStat* 437.

Zwroty: »prawdę napisać« (2): Te łą rzeci prawdziwe, bo ten kto piłał łam tego doznał y prawdę nápiłał [*qui scripsit verum scripsit*] *MiechGlab* 64; *KrowObr* 224.

»napisać wierszem« [*szyk zmienny*] (2): Włżákże im potym Polacy dáli odpor przez Sulifłáwa Hetmáná/ iáko łię to wyłłzey wierłżem nápiłáło. *StryjKron* 330, 597.

Szeregi: »napisać a (i) oznajmić« [*szyk 1:1*] (2): *MetrKor* 34/134v; ále mu to iuż iawnie á iálnie okazano w otworzonym niebie/ áby nam thę iftá á prawdziwą rzecz y oznajmić y nápiłác wmiál. *RejAp* 161.

»położyć i napisać« (1): ORdynek Woyłká álbo Legiey rozmáithy miewáli ná on czás Rzymiánie. Iedná ná czterzy gránie/ którą tu połóżę y nápiłżę. *BielSpr* 13v.

»ukazać i napisać« (1): Przeto w píłmie łwiętym łwoim vkazał y nápiłał rodżay Páná Kryłtułow od Dawidá krolá wynidż. *BielKron* 143v.

β. *Sformułować pisemnie własne (autora) myśli, uwagi, opinie, poglądy (603)* : Iam nápiłał kto chce niechay wierzy *RejRozpr* A2; Iáko Dawid nápiłał mowiac? Obiecuyćie á oddawayćie? prawdá iż ták Dáwid nápiłał/ ále tu Dawid nic niemowi o tych wálżych Mnifłkich y zmyłflonych obiethnicách y łlubiech *KrowObr* 141v, 191v; Miał łwey náuki píłmo zá pazuchá przy łobie/ y przyłięgał iłż ták trzyma iáko nápiłał *SkarŻyw* 389; Abowiemći téż dla tegom był nápiłał/ ábym [*scripsi ut*] przez dołwiádczenie was doznał/ iefliże we włżytkim iefłełćie połłufłzni. *WujNT* 2.Cor 2/9.

napisać co [w tym: co komu (4), (na) przeciw(ko) komu czemu (6), o kim, o czym (37)] (111): *PatKaz II* 60v; *GlabGad* A3v; *ComCrac* 12; Ku ktoremu [*miłosierdziu Bożemu*] łnac łacžno przic Kto yeno chce mocnie wierzić Lecy [!] by łię Pawle oflyłżał Yefli zeż tho gdzie nápiłał Iam thego wam niepowiedział *RejKup* o8, Y; *MurzNT* 213v; Iefli Pánná Márya iest Rżetznitzką náłżá/ tedy to nieprawdá/ co Ian łwięty nápiłał, *KrowObr* 165, 14, 27, 58v, 93, 104v (28); *BibRadz* *2v; wiecey plotkom łwoim wierzą co im Rábielezer w Thálmućie nábaiał/ niż co Moizełż nápiłał *BielKron* 462v, 464v; *OrzRozm* E3v; *OrzQuin* F4, T, T4v; *SarnUzn* F8v; *RejAp* AA3, 88, 89, 120v, 188v; nielza było ináčzey/ iedno wđdy ná kłtałt tego nápiłác co tákigo/ á owę prółbę omináč *GórnDworz* B5; *GrzepGeom* N3; *RejPos* 46v, 62, 85v, 337; *GrzegŚm* 3; *KuczbKat* 380; Prawdá iest/ ále tego Piotr ł. nie nápiłał/ bo łłowá Piotrá łwiętego te łą *WujJud* 32v, 22, 51v, 97, 103, 162v, 195; [*proszę, żeby Wasza Miłóść*] to coby łye nápiłáło omyłłką/ álbo żeby łye thęż co kómu nie podobáło/ raczyli tho przebáczyć. *Strum* Q2; tego nie nápiłano dla łáme⁸⁰ Abráháma/ iż mu łpráwiedliwość z wiáry/ procż

vczynkow/ ielt przypifaná: ále tež y dla nas *CzechRozm* 212, 31, 113v, 127, 143v; *ModrzBaz* 1v, 89, 97v, 105, 136; *SkarŻyw* 454 marg; *CzechEp* 40, 50, 86, 87, 96 (17); *NiemObr* 28, 156, 174; *ReszPrz* 54; Przetoż niech łobie chory ná ono wípomni co Mędrzec nápifał. *LatHar* 647, 200, 201, 508, 559, 600, 649; To mieyfce obiáfnia nam ono co Páweł S. nápifał. *WujNT* 790, 2. *Cor* 2/3, 1. *Ioann* 2/26; *WysKaz* 19; *PowodPr* 70, 72; to włyfytko co fie tu nápifało znać/ trzymać/ y dźierzeć/ wypełniać fámami y z potomki fówemi ná wieczné czáfy będziemy *SarnStat* 1025; A iefli źli/ [...] nic dobrego y oftroźnego nie nápifzą/ á wnetże poblędzą. *SkarKazSej* 700a. Cf *napisać co około czego*.

napisać co około czego (1): A chcefz iefztze pośluchác Cypryaná fwiętego/ co tež nápifał około tego *KrowObr* 17 v.

napisać do kogo (19): *SeklKat* L3v; *KromRozm III* H8; Otychże tež Dyakoniech nápifał fwięty Páweł do Tymotheufzá. *KrowObr* 5, 48, 108v, 198; Páweł s. tego tež dokłádáiąc/ nadobnie o tym nápifał do Zydow. *RejPos* 89, 14, 46, 153 [2 r.], 243v; Nád to o żywoćie prawđziwym ták tež ofobliwie Páweł nápifał do Kolofenów. *GrzegŚm* 10; *GrzegRóżn* 5; *KuczbKat* 380; *RejPosWstaw* [143²]v; *NiemObr* 79; *LatHar* 647; *WujNT Hebr* 13/22.

napisać wedle czego [= na podstawie czego] (1): Wielem tu nápifał wedle ludzi mądrych zdánia [*Multa scripsi ex sententia*]/ á infze rzeczy iáko fię mi widziáło wypráwowałem *ModrzBaz* 2.

napisać komu (15): *OpecŻywList* C; *KromRozm II* f4v, v3v; *MurzNT Mar* 12/19; I Augustyn ś, wiedząc to, napisał im to mandatum Petri apostoli *DiarDop* 102; *KrowObr* 146; *RejAp* AA3, 188v; *RejPos* 189v; *BudNT 2.Petr* 3/15; *CzechEp* *2; Bomći wam nápifał [*scripsi vobis*] z wielkiego vtrápienia y ściśnienia fercá wiele łez wylewáiąc: nie przeto ábyście fię záfmućili *WujNT 2. Cor* 2/4, *Mar* 12/19, *Luc* 20/28, 1. *Ioann* 2/26.

napisać (na)przeciw(ko) komu, czemu (9): *KrowObr* 198, 205v; *OrzQuin* L3v; ná drugim mieyfcu tenże Sálomon przeciwko wywyfzłzonym myflam nápifał: Iż záfwdy bywa przed zelżeniem pychá *RejPos* 13v; Toć Láktáncyus nie przeciw náfzym obrázom / ále przeciw Pogánfkim báłwánom nápifał *WujJud* 50v, 195; Przypatrźze fie temu co nápifał Epiphanius in Panario libro I. tomo 3. przeciw Márcionowi *CzechRozm* 31; *SkarJedn* 31; *CzechEp* 86.

napisać na co [w tym: na ty słowa] (5) (8): Ale y Rábin Achibá w kfiegách Sánedrym káp: Helek/ ná ty fłowá Aggeufzowe/ ták nápifał: Po máłym czáfie á obiáwi fie Mefyafz. *CzechRozm* 168; Ze fię mu żaden w Lublinie nie ozwał/ chociaź nas záfwdy ná fwych kazániach wyzywał: ná co fię iuź od kogo infzego nieco nápifało. *CzechEp* 12, 37, 157, 190, 404; Y Augustyn ś. nápifał ná tyź fłowá: (Ielt/ práwi/ ieden nád drugiego mędrfzy [...]) *SkarKaz* 549b, 550a.

napisać o kim, o czym (225): *OpecŻyw* 187v [2 r.], 188; *OpecŻywList* C; Ato czosmi o Pruskim Xięftwie napifali to o Ofwięczimfkiem, y Zatorfkiem Xięftwie obieczyemy y vczynicz chcemy. *ComCrac* 12; *SeklWyzn* b3v, f3v; *SeklKat* L4; Toć y S. Augustyn o byáfych głowach pánu Bogu poślubyonych nápifał. *KromRozm I* Cv, Av, M2, P2v; O mniéc Paweł napifáł/ przeciwkoć mnie fkałń vczynił *MurzHist* R4; *MurzNT* 213v, *Ioann* 5/46; *KromRozm II* d2v; *KromRozm III* O4v; *Diar* 56; *DiarDop* 101, 103; *GliczKsiqz* Kv; *GroicPorz* A4v, f; Alexándér Papiéfz/ o tey wodzie nápifał w pierwfzych kfiegách Conciliorum *KrowObr* 70v; A tzemu łobie rátzey niewfpomieniefz / iáko Augustyn fwięty/ o vmarłych fwiętych napifáł *KrowObr* 215, Bv, C3v, 1v, 4v, 5 (55); *RejWiz* 146v;

Leop Ioann 1/45; *GrzegRóżn* 10, 31; *OrzQuin* Gv, L3v, O3v; *RejAp* C6v, 6v, 68, 88, 89 (12); Páweł s. nápifał o tym wdzięcznym kroleſtwie iego/ cieſząc nas ábychmy ſie rozrádowali *RejPos* 53v, 9, 9v, 17, 20v, 31 v (42); *RejPosWiecz*² 93; *BiałKat* 268v; *GrzegŚm* 10, 27, 32, 43, 53; oſobliwie nápifał on ſwięty y wczony Doktor Hiláriuſ/ o práwdziwym Ciele/ y Krwi Pána Chriſtuſowey práwdziwey *KuczKat* 170, 20, 125; *RejZwierc* A3v, 5, 27, 52v, 69 [2 r.] (9); *WujJud* 11; *WujJudConf* 11, 59v, 71, 77v, 79 (13); *BudNT Ioann* 1/45; *CzechRozm* 113v, 143v, 198, 206v; Teraz záſ o Vítáwách/ wedle ktorychby łády odpráwowano/ nápiſáć vmyšlilifmy [*de legibus ... scribendum duximus*]. *ModrzBaz* 69v, 89, 129v; *SkarJedn* 21, 23, 40, 52, 210, 221; Tołz nápifał S. Dionifiuſz Arepágitá o S. Kárpie. *SkarŻyw* 454 marg, A5; ono o tym ták czyſćie ieden z ſtárych nápifał/ Chriſtoſtom tom. 2.Col. 870. in Cap. 7. Math. Hom. 19. ná ty Chriſtuſowe ſłowá. *CzechEp* 37, 48, 50, 96, 113 (17); *NiemObr* 79, 117; *ReszPrz* 8; *WerKaz* 287; *LatHar* 4, 6, 76, 130, 200, 202, 600; *WujNT* 114, 390, 419, 429; *SkarKaz* 43b, 81b, 578a; *SkarKazSej* 674b; O czym iáko mądrze/ bácznie y doſtátecznie nápifał niedawnych czáfów Polak ieden, *VotSzl* C4v.

napisać gdzie (78): *OpecŻyw* 38, 187v, 188, 189; *PatKaz III* 90, 97, 111v; *SeklWyzn* Fv, g2v, o3; *SeklKat* L4, M3v; *KromRozm IM2*; *GroicPorz* A4v, f; ábowiemeſćie wtym mſzale wáłzym Dijabełſkim ták nápiſáli/ iż Panná Márya porodziá Bogá Oycá y Syna [!] y Duchá Świętego *KrowObr* 219, 4v, 22, 27, 58, 58v (15); *Leop 2.Reg* 11/15, *Ioann* 1/45; *OrzRozm* E3v; Nápiſáł teſz Rábi Elieſer w rozdzieleniu Kłiąg ſwoich ktore zowá pierwe/ iż Niebo ieſt ſzátá Boſzá iálná *BielKron* 462v, 133v, 463; *Scriptum reliquit*, Táſ nápiſáł w ſwoich xiągách. *Mącz* 374b, 461a; *OrzQuin* O2v, T; *SarnUzn* F8v; Dawid w Pfálmie Lviiij. nápiſáł: Iſ ſie moſze rádowáć ſpráwiedliwy *RejAp* 154; NAprzód potrzebá wiedziéć/ co Euklides w ſzółtych Kſięgách nápiſáł *GrzepGeom* N3, P; *HistRzym* 41; Thákſe teſz y Ian s. máło nie thymiſz ſłowy w zyáwieniu ſwoim nápiſáł *RejPos* 6, 13v, 53v [2 r.], 54v, 77v, 257v; *GrzegŚm* 15; *RejZwierc* 157v; A ono gdzie podſzieiełz co Iákub S. Apoſtoł w liſcie ſwoim Powſzechnym nápiſáł? *WujJud* 97, 22; *BudNT Ioann* 1/45; *CzechRozm* 156v, 168, 198, 247v; Solon w Práwách Athenieńkich nápiſáł [*seripsit*]/ iż Rzeczpoſpolita ták wiele zapłátámi iáko y karániem ſtoi. *ModrzBaz* 18v, [16]; nie dla tego to co Dawid o ſłóncu nápiſáł w tym Pfálmie Chriſtuſowi má być przyrownano. *CzechEp* 166; iżem teſz o tym nieco w Diálogách nápiſáł/ obráſziło bárzo X.K. *CzechEp* 264, 12, 37, 86, 87, 136 (9); *NiemObr* 28, 174; Cyryllus Hierozolimſki nápiſáł *Catec.* 4. iż ſię ſtawámy Chryſtopborámi/ to ieſt Chryſtonoſićielmi *LatHar* 203, 202, 356; *SkarKaz* 350b.

cum A cum inf (3): IEſtſzeſ teſz nápiſáł/ beſ wſzelákiey boiázni Boſzey/ Papieſzá być Głowá naiwyſſá *KrowObr* 12; Aryſtoteles widzáć iż wſzyſcy rozno piſáli o niey/ nápiſáł być duſzê Entelechia nowym imieniem *BielKron* 127v, 214v.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: tak (28), to (7), tymi słowy (5), ty słowa (2); napisał mówiąc (6), powiadając (1); iż(e) (127), że (17), aby (9), iżby (2), jakoby (2), jako (1)] (162): *PatKaz II* 60; *PatKaz III* 127v, 141; *SeklKat* I; *KromRozm I* M2, N3v; *MurzNT Mar* 12/19; *KromRozm III* H8, O4v; *LubPs* cc5v; I záſię co ſwięty Páweł nápiſáł mówiąć. Iſ wſzelkie ſtworzenie Boſze dobre ieſt. *KrowObr* 93; tedyć tho nieprawdá/ co Duch Święty nápiſáł o Synu Boſzym/ tymi ſłowy. Iſ on zbáwi lud ſwoy od grzechów ich? *KrowObr* 165, Bv, B2, C3v, 1, 25 (45); *Leop Rom* 10/5; *BielKron* 87, 181v, 214v, 462v; A co ſię ćieleſnego połoſzenia dotyczy/ tedy tak Ariſtoteles

napisał. Iż ludzie ktorzi są ciała luptelnego sposobni w dobrym zmysle są. *KwiatKsiąz* B3; *OrzQuin* O2v; *SarnUzn* E2v; *RejAp* E8, 6v, 33, 89, 120v (9); *GrzepGeom* N3, P; Iako o tym Prorok napisał/ vpominając káždego á mówiąc: Iż szukay Paná gdy blińko ieńt *RejPos* 9; słuchay co Abákuk Prorok o tym napisał: Iż nie fráfuy fie nic iellic Pan s czym málo omielzka *RejPos* 46v, A5, 9v, 13v, 60v, 61 (38); tám o nich ták napisał: Iż wolałbych zázwdy ábyTerfites vrodziłAchillem/ Niż Achilles Terliten ktory kátá pilen. *RejZwierc* 52v, A3v, 12v, 78, 157v, 188; Y Bernát S. napisał: że miará miłowánia páná Bogá/ ieńt miłowác go bez miáry. *WujJud* 106v, 64v, 103, 162v, 209v, 260; *WujJudConf* 32v; *CzechRozm* 39v, 212; nie bez przyczyny *Auguřtin* napisał/ że Rzeczpořpolita okrom řprawiedliwořci/ ieńt řzczyry rozboy. *ModrzBaz* 137v, [16]v, 18v, 77v, 89, 97v, 100v; *SkarJedn* 40, 52, 54; *SkarŻyw* A5; *CzechEp* 12, 167, 182, 256, 320, 422, 425; Ale ták ci oni czynili/ [...] napisáfwszy w kilku řet lat po tym/ co řię im řpodobálo / pod imieniem onych řtárych zacnych mężow/ dawáli. *NiemObr* 55, 40, 156, 178; *WerKaz* 267; *GórnRozm* N3; krotko mówiąc/ dobrze napisał Sálomon/ iż řłowo řwego czáfu wymowione/ naleřże ieńt. *LatHar* 51, 203, 508, 559; *WujNT Mar* 12/19, s. 79, 461, *Rom* 10/5; *WysKaz* 19; *VotSzl* A4, B2v.

Z przytoczeniem [w tym z zapowiednikami: tak (67), to (8), tako (1), tymi słowy (25), ty (a. ony) słowa (8), w ty słowa (2); napisał mówiąc (31), rzekąc (4)] (253): *OpecŻyw* 38, 180v, 187v [2 r.], 188, 189; *OpecŻywList* C; [Zacharyjasz] napyłal oth dawnego czařu przet poczázcyem y narodzenyem tey myley panny a rzekáz oto panna pocznye y porodzy řyna bożego *PatKaz II* 59v, 60, 61; *PatKaz III* 90, 97, 111v, 149; *GlabGad* O4; *SeklWyzn* C3, e2v, Fv, f2v, f3v; Y mądry Szalomon tak napiffał prouerbio xix. phalfziwy řwiadek nie będzie krom pomřty *SeklKat* M3v, L4; *KromRozm I* L2; *KromRozm II* d2v, f4v, v3v; *KromRozm III* E4; *Diar* 45; *DiarDop* 101, 102, 103 [2 r.]; *GliczKsiąz* Kv; *GroicPorz* A4v, f, hh2; I dla tego Ian řwięty napisał/ mówiąc. Rozeznawayćie Duchy/ iellic są z Bogá *KrowObr* C4, B3v, B4, 1v, 3v, 5 (57); *Leop Ioann* 1/45; *BibRadz* *2v; *OrzRozm* D2v, E3v; Napisał Dawid/ wřzelki duch niechay chwali Boga *BielKron* 343, 133v, 284v, 337v, 464v; *LeovPrzep* K2; Moyřelř napisał/ nie mićć Królowi nic řwego przy řobie włáńnego *OrzQuin* T4v, B, F4, Gv, L3v, O3v, T; *SarnUzn* F8v; *HistRzym* 41; *RejPos* 20v, 31v, 53v, 62, 71 (16); *RejPosWiecz*² 93; *BialKat* 11, 268v; *Grzegřm* 3, 5 [2 r.], 7, 10 [2 r.], 14 [2 r.] (17); [grzeszni aniołowie] dla pychy řwoiey wiekuiřte męki ćierpią. O ktorych Křiężę Apořtolřkie ták napiffáło: Angiołom grzeřlnym Pan Bog nieprzepuřcił *KuczbKat* 20, 50, 125, 195, 270 (9); nie dármo Mędrczy napiffáli: *Fruřtra sunt arma foris nifi řint confilia domi*. *RejZwierc* 145, 155, 162v; *WujJud* 11, 22, 77v, 81v, 133v, 195; *WujJudConf* 50v, 54v, 57v, 59v, 71 (14); *RejPosWstaw* [143²], [143²]v; *BudNT przedm* d2, *Ioann* 1/45; *CzechRozm* 15, 31, 156v, 198, 247v; *ModrzBaz* 5, 10v, [41]v, 65v, 101 (8); *SkarJedn* 16, 21, 31, 62, 210 (8); *SkarŻyw* 457; *CzechEp* *2, 44, 50, 86, 119, 419; *ReszPrz* 8, 22, 54; *ReszList* 184; *WerKaz* 287 [2 r.]; A nákoniec dobrze ieden Poetá napiffał: lepiej gořciá nie przyimowác/ niřli przyiáwřzy/ řromotnie go z domu wyrugowác. *LatHar* 254, 1, 2, 4, 6, 8 (17); *WujNT Luc* 20/28, a. 305, 349, 390, 419, 429, *Hebr* 13/22; Y náđzie to v nas/ co ono Anguřtyn ř. napiffał: Ták řie řwiát popřłował. *PowodPr* 70, 72; *SkarKaz* 43b, 81b, 241a, 350b, 454a, 578a; *SkarKazSej* 674b; *KlonWor* **3, **3v.

W połączeniu szeregowym (1): Vkałz profzę ćię/ gdzie który Prorok nápiiał/ álbo który Apoštoł tego vtzył/ álbo kędyś wždy o tym tzytał? Iż Kryftus Syn Boży iełt Iednatz y przytzyńcá *KrowObr* 210.

W charakterystycznych połączeniach: *napisać bacznie, czyście, dobrze (6), dostatecznie, fałszywie (2), jaśnie, jawnie (2), krotko, mądrze (3), nadobnie (13), (nie)prawdziwie (6), nieroztropnie (2), omylnie, osobliwie (7), ozdobnie (2), pięknie (3), pociesznie, porządnie, prosto, słusnie (2), srogo, szyroce, szyroko (13); napisać omyłką, z pośmiewiskiem.*

Fraza: »jako [kto] napisał« = *sicut scripsit Vulg; ut scripsit Modrz; ut tradidit Mącz* [przy powoływaniu się na tekst dotyczący omawianego zagadnienia] (146): *OpecŻyw* 38, 187v [2 r.]; *PatKaz III* 90, 97, 98, 111v; *GlabGad* 04; iako náłtáło łákomłtwo/ ktore iełt iáko Święty Páweł nápiiał/ Bálwochwálftwá niewolłtwo *KrowObr* 105; nie rozumem/ áni okiem ćielełnym/ iákoś ty fałzywie nápiiał przychodziemy/ ku oglądáníu y wyrozumieniu dobrodzieyftw *KrowObr* 114, B4, B3v, 1v, 7, 12, 17v (33); *Leop Eph* 3/3; *RejZwierz* A3, 76; *Mącz* 461a; Boć dlatego tu był [Chrystus] sftápił/ ták iáko Ian fwięthy o nim nápiiał/ áby był łkázil á zniłczył łpráwy czártá łprołnego *RejAp* 165, C6v, 68, 111, 158v, 196v; *HistRzym* 41; byś teź [...] y ciáło łwe ná męki wydał/ thák iáko Páweł s. nápiiał/ nic to nigdy v twego Páná płatno nie będzie *RejPos* 194, A5, 9, 17, 20v, 44 (37); *GrzegŚm* 5, 7, 18, 43, 56; *KuczBKat* 260, 270; *RejZwierz* 5, 12v, 69 [2 r.], 128v, 155; połpolitego człowieká (iáko ś. Augułtyn nápiiał) nie oftre wyrozumienie/ ále profte wierzenie czýni nabespiecznieyłzym. *WujJud* 182v; *WujJudConf* 57v, 59v; *RejPosWstaw* [143²]v; *BudNT* 2.Petr 3/15; Lecź częłto działám zle/ choćiáz tego nie rad widzę. Iáko to y Páweł Apoštoł o łobie nápiiał *CzechRozm* 206v, 213, 247v; *ModrzBaz* 10v, 56; *SkarŻyw* 245, 408; *CzechEp* 48, 98, 179, 198, 234 (9); *ReszList* 184; *WerKaz* 267, 287; nie máłz żadney rzeczy zákrytey oczóm Pánłkim/ iáko nápiiał Mędrzec. *LatHar* 200, +8, 3, 76, 121, 133, 262, 580; *WujNT* 103, 121, 122 marg, 461, 493; *SkarKaz* 81b, 241a, 608b; *SkarKazSej* 679a, 679b, 686b; *KlonWor* **3.

Zwroty: »po łacinie napisać« (1): Yáko teź ponyekát dofyc ozdobyne połáćinye o tym nápiiał Stániłlaw Orzechowłki przed kilkyem łat. *KromRozm I* [P2]v.

»[jakim] językiem napisać« (1): zdáło mi łye za potrzebną/ nyeco o tákich rzeczech náłłym yęzykyem nápiłác *KromRozm I* Av.

Szeregi: »mowić i napisać« (1): Abowiem kiedybyś temu wierzył/ nigdybyś był thego niemowil/ y nie napiał tak. *KrowObr* 54v.

»po wiedzieć, (i) napisać« (3): A coź nam o tym powiedziál? á coź nam o tym nápiiał? *RejAp* AA3; *BielSpr* 65v; O iáko wielkie rzeczy o tobie powiedziáno y nápiłáno/ łwięte niebiełkie miáłto Hieruzálem. *LatHar* 600.

»napisać i przepowiedzieć« (1): o którym [ohydzeniu] Dániel prorok nápiiał/ y Pan Kryftus przepowiedziál. *KrowObr* 16.

γ. Z odcieniem zalecenia, nakazu [w tym: co (36)] (42) : ná woli káždemu dáię/ chceli tego włzytkiego com nápiiał wzywác álbo nie *GroicPorz* C2v; *BielKron* 64; *RejPos* 102; *CzechRozm* 126v; *ActReg* 72; Ná których wyroku włzyłcy przełtawłzy/ nápiłáli dekret/ Ze Pogáni náwroceni wolni łá od zakonu Moyzełzowego. *WujNT* 457; *SarnStat* 397; *SkarKazSej* 697b.

napisać komu (14): Kthorzi kyedy banda czyą profzily aby ym pomagał thedy ym tho obyeczvy awsakołch ynaczyey się nyepzyczynyay yedno yakoczielzmy napifály *LibLeg* 7/104v, 9/50v; *MurzHist* Dv; Dla zátwárdziálóści fercá wálłego nápił wam tho przykazanie [*scripsit vobis praeceptum istud*]. *Leop Mar* 10/5; *OrzRozm* E2v; Chám fyn Noego z Oycem/ [...] zwykli oni więcey ftrzedz tego co im nápiłáli Rábieiowie/ niż co Moizelz *BielKron* 463; Pátrz iáką ípráwiedliwość záwikłaná mamy/ Ze nigdziey tákiey nie máłz/ fámí wyznawamy. Coż gdychmy z dawná taką nápiłáli łobie/ Możny fie z niey wybije/ chudy fie zálkrobie. *RejZwierc* 244; *KochList* 2; *BudNT* 1.Cor 5/9[10], 12[11]; *ModrzBaz* 100; *WujNT Mar* 10/5; Ty krole dáielz: tobie fię táki krolewłki rząd podoba: tákiś y poganom w rozumie przyrodzonym nápił *SkarKazSej* 695b, 691b *margin*.

napisać w czym (4): *LibLeg* 9/50v; [*mamy chodzić nie w tych uczynkach*] ktore fie nam podobaią/ álbo dobre zdadzą álbo kthore Papielz nápił w dekretalech fwoich/ ále wtych vtzynkách/ ktore Pan Bog ípráwił *KrowObr* 59v; Ty íą [*uczynki*]/ ktore pan Bog w zakonie fwoim/ nápił *KrowObr* 59v; *BudNT* 1.Cor 5/10[9].

Ze zdaniem dopełnieniowym [*aby* (4), *żeby*] (5): Tho racz V.C.M. wyedzieczy yzem sye nyewydział spossli wángierłkimy dlya they przyczyny yłzmy vinftrucziyey [!] napyssano abych thego nygdziey nyedal fnaczy *LibLeg* 9/50v; Co się ticze reguły, ktorąś mi V m napisał, abych iej ftrzeł in wertendo, ielst barzo dobra i pewna. *KochList* 2; *BudBib Ex* 24/12; Nápił wam wliście/ (żeby fię) nie miełzac z porubniki. *BudNT* 1.Cor 5/10[9]; *SkarJedn* 193.

cum inf (1): Lecż teraz nápił wam/ nie zmiełzawać fię/ Iesli kto brátem fię mieniác ielst porubnik/ [...] ztákim áni ielst *BudNT* 1.Cor 5/12[11].

Zwroty: bibl. »pisząc napisać« (1): Biádá tym ktorzy tworzą práwá niełufzne: píłzac nápiłáli nieípráwiedliwość [*seribentes iniustitiam scripserunt Vulg Is* 10/1] *PowodPr* 69.

»prawo, w prawie napisać« [*szyk zmienny*] (8:1): Ma fię tedy o to fłárác vftawcá/ áby [...] o rzeczách iednákich/ áby iednákie práwá nápił [*leges similes scribere*]. *ModrzBaz* 100, 84, 100; *SkarJedn* 193; *GórnRozm* Gv; Y nápił o tym práwo Moyzelz: áby krol [...] vczyl fię bać Páná Bogá *SkarKazSej* 678b; A P. Bog w práwie fwoim napisał: Brác pieniędzy nie będziećie od te⁸⁰ ktory fię krwią zmázał *SkarKazSej* 704a, 691b *margin*, 697b.

»zakon, w zakonie napisać« [*szyk zmienny*] (3:1): *KrowObr* 59v; *BielKron* 45v; *BialKat* 33v; [*Mojżesz*] pierwłzy był/ iáko Iofepus powiáda/ co zakon ludziom nápił *SkarKazSej* 697a.

»napisać wieczną zgodę«= *ustanowić warunki porozumienia* (1): obrał Zbor włzyftek fzesć Grekow a fzesć Lácinnikow/ áby zporady oycow onych/ nápiłáli wieczną zgodę. *SkarJedn* 268.

Szeregi: »postanowić a (i) napisać« (2): *BielKron* 224; Cokolwiek á ktorego czáfu poftánowi Pán y nápiłze/ nie przełtepowác *GostGosp* 74.

»ustawi(a)ć i napisać« (4): I coście tám profzę was infzego/ ná thym Concilium Konfłtancyńłkim / vrádzili/ vftáháli/ y nápiłáli? *KrowObr* 204, 119v, 203v; Tedy oni nic inego przed łobą iedno boiáźń Bożą máiác/ łobie Práwá vftáwiáli/ y ten Státut nam nápiłáli/ ktory poftánowili włzyftek na prawdzie *OrzRozm* E2v.

δ. *Ułóżyć tekst stanowiący całość; skomponować dzieło literackie lub naukowe* [*w tym: co* (339)] (352) : *LibLeg* 6/115, 11/181; *SeklWyzn* c2; A iżeby rzecz lácnyeyłsa ku poyęcyu byłá/ á nic fye

zobu ftron nye opuściło/ tak fye nápiśáło yákoby fye dwa myędzy łobą rozmawyáli *KromRozm I* A2, L2v, [L3]v; tefz to cobych napifáł/ dopufczám za podpifanim imięnia moie⁸⁰ drukowac *MurzHist* A2; Ian Seclucján/ [...] nietilko łam rzeczy ku zbawięniu pożyteczné píŕze/ ale tefz i na to náložyc s fwą wielką fzkodą nielituie/ gdy kto infzy co pożyteczne⁸⁰ napifze. *MurzHist* A4v; *KromRozm II* c2, e2v, c3v, d2, i2; *LubPs* G3; Nápiŕz lepiey y łzerzey/ zoftáwifz po łobie pámiątkę wieczną. *GroicPorz* C3, A3v, B4, B4v, hh; Yesliŕze vczony niech co lepfzego nápiŕze/ A my do tąd przeftániemy dobrzy Towárzyŕze. *GroicPorzRej* C4; NApifálem tu obronę łtárodawney a krzeŕcijiáńskiey wiáry/ ná przeciwo Papieŕzowi Rzymŕskiemu *KrowObr* Cv, 17; Albo infzy kuglarze co tego ná łwiecie/ Nápiŕáli s łzumnych łbow áŕ fie mył zápłecie. *RejWiz* 6v; Owi teŕ Philozophi ŕilá nápiŕáli/ A rozumy ludzkiem i práwie zámieŕzáli *RejWiz* 82, A9, Cc3; Ten Zołtarz nápiŕał Dawid ŕwięty Kroi y Prorok cŕelnieyłfy *Leop* AAa, 2.Par 26/22, *Dan* 5/24; *RejFig* Bb7, Ee4; *RejZwierz* 72v; A tak Moifzeł onegoŕ dnia nápiŕał tę pieŕń y náuczyl iey fynow Izráelŕkich. *BibRadz Deut* 31/22, II 2a, 2b marg; Pifze Iozephus/ iz teŕ nápiŕał Sálomon o káŕdym drzewie przypowieŕć ŕwoię *BielKron* 79, 82, 161; *Mącz* 84c; *OrzQuin* Aa; *GórnDworz* B2, H; *GrzepGeom* C4, I2v, L; Ktorą Ewányelią Łukałŕ ŕwięthy nápiŕał ku pociefze náłzey *RejPos* 169v, 19, 57, 61v, 118, 173v (10); Nápiŕał teŕ nárzekánie ná nierząd Polŕki. Przytym Apophtegmatá rozmáite. *RejZwierc* Aaav, 273v, Aaa2; Nápiŕálem był zacne rzeczy zakonu mego (lecz ie) poczytáli iáko (co) cudzego. *BudBib Os* 8/12; to cóm nápiŕał/ proŕŕę ŕeby to W. Miłóć odemnie łłubebniká fwe⁸⁰ zá wdzięczné przyiáć raczyli. *Strum* Q3; *BudNT przedm* bv, c3v; *CzechRozm* 91v, 128v, 130v; *PapriPan* B2v; Phocius iáko łię wyŕłzey námieniło / oŕm ártýkułow przeciwo łtolicy Apofłolŕkiey nápiŕał *SkarJedn* 231, 88, 131, 217, 231, 326; O Poŕtách cíelefnych/ y brákwániu potraw/ nápiŕał wiele kazań *Skarŕzyw* 92; ná łamo czytánie/ tego co nápiŕał/ cály ŕywot iego mály łię być zda. *Skarŕzyw* 411, 101, 102, 119, 120, 203 (10); *StryjKron* 288; *CzechEp* 81, 231; *NiemObr* 141, 142, 174; *ReszPrz* 70; iáko o tym piękne wywody cŕyni Kŕiádz Doktor Iákub Wuiek [...] w iednym kazániu łwym/ ktore nápiŕał był przeciwo obŕáŕftwu á opillftwu ŕwiátá dŕiŕieyŕzego *WerGoŕc* 211; *GórnRozm* F4v; *GostGospSieb* +3v; *GrabowSet* A2v; Dŕiękwánię Pánu IEzuŕfowi/ zá rozliczne dobrodŕieyftwá iego/ ktore W. Blozyus nápiŕał *LatHar* 26, 682; Bo iáko łan S. po wŕzytkich nápiŕał Ewángelią ŕwoię: tak teŕ łłufznie ma mieć ná oŕtátku mieyŕce, *WujNT* 396, 125, *Mar* 10/4, s. 187, 299, 300, 845; *SkarKaz* 419a; *VotSzl* A3; *SkarKazSej* 694a.

napisać dla kogo (3): *GrzepGeom* B2v; Nápiŕał teŕ dla dworfkich ludzi nadobne kłięgi Wizerunk s ktorego wiele kaŕdy y náuczyc y obaczyć fie mógl. *RejZwierc* Aaav; Izem tedy dla ŕzyprow náłzych Polŕkich y dla vćiechy pływáiących po Wiŕle/ nápiŕał tego Flifá *KlonFlis* B.

napisać do kogo (12): Abowiem ŕwięty Páweł do wŕzyłtkich Korynttyzkow męŕów/ niewiáft y dziewek/ ty łłowá nápiŕał. *KrowObr* 179v, 226, 231v; A przeto iz Vrodzonoŕc twą znam miedzy wŕzytkiem i łtany iáłnego á przeŕtronego y oká y baczenia/ zdáło mi fie to ŕáłołne náłze łpolne vłkarŕzanie wŕzey Korony o tho złe/ nie do kogo inego nápiŕáć/ iedno do vrodzonoŕci twoiey. *RejZwierc* 182; *RejPosWstaw* 21 [2 r.], [21³]v, 41v, 110v; *CzechRozm* 39v; *CzechEp* 60; *WujNT* 513.

napisać okołó czego (3): *KromRozm III* O4; á wŕzákŕe/ gdy fye otrze náłzym to [co napisane] o wŕzy/ moŕe fye potym okołó tego y to/ y co drugiego nápiŕáć *GrzepGeom* N3; Ezop/ by był miał

ná to oko/ iáko wiele inych básni złożył/ ták by też był tę jednę nápiiał/ około boleści/ á rofkofzy *GórnDworz* H8v.

napisac komu (23): *KromRozm II* cv; Nápiiałem [!] krotko ten Porządek Sądów Mieyfkich/ tym zwłafzczá ktorzy íye Lácińfkim íęzykiem niewiele báwią *GroicPorz* A3v; LEofstenes gdy miáfto Atheny borzyć chciał/ Focion tę przypowieść miefzczánom nápiiał. *RejZwierz* 37; *OrzRozm* P4; *BielKron* 78v, 193, 195v; *RejPos* 216v, 233v, 237v, 246, 269v (8); *BudNT* Ff6; *SkarJedn* 123; *KochTr* 2; *KochFr* 74; *PudłFr* 19 [2 r.]; *SarnStat* *5v; *CzahTr* A3v.

napisac na co [= z okazji czego] (2): *StryjKron* 59; Nárzeka wálz Orzechowfki/ [...] ná to płácenie głow w oratíey fwoíey/ którą nápiiał ná pogrżeb Krolá Sigmuntá Ítáregó *GórnRozm* E4v.

napisac na czym [= o miejsca] (1): PRóśísz mię/ bych cí wierfze nápiiał ná grobie Nápiífzęc/ iedno zdechni/ obiecuię tobie. *PudłFr* 19.

napisac w czym (73): Ewányelia Niedzyele trzeczyey Adwentowey. Ktorą nápiiał Máttheufz s. w xj. kápit. *RejPos* 8; Ewányelia Niedziele czwartey Adwentowey. Ktorą nápiiał Ian s. w pirwzym położeniu kfiąg fwoich. *RejPos* 11v, 1, 4v, 14v, 27v, 34v (67); wykład fłow Lukafzá fwiętego/ kthore nápiiał w skutkoch Apoftołfkich w teyże kápítule. *RejPosWstaw* 143v, 41v, 110v; *CzechEp* 371; *NiemObr* 94, 156.

Z przytoczeniem [w tym z zapowiednikiem: tymi słowy (47)] (54): Przeto też Papieífz [...] tákowy Kanon o fobie nápiiał/ mowiac. Ták wfyfłtki vftáwy Apoftołfkíey Ítholice máią być przyimowáne/ iákoby theż Boskim głósem [...] były vtwierdzone. *KrowObr* 25v, 118, 231v; *OrzRozm* 14; Ktorą to Ewányelią nápiiał Máttheufz s. tymi fłowy. OStrzegaycie fie od fáłfzywych Prorokow/ kthorzy do was przychodzą w owczym odzyeniu/ ále wewnątrz fá Wilki drapycznymi. *RejPos* 186v, 1, 4v, 8, 25, 28 (46); *RejZwierc* 86v, 92; *WujJudConf* 51v; niewiem o ktorem z nich on wirfz nápiífano [*nescio quo proditum est*]/ *Fixit leges precio, atque refixit ModrzBaz* 97v.

W charakterystycznych połączeniach: napisac ewanjeliją (21), historyją (10), kazanie (4), konfesyją (2), kronikę, narzekanie, naukę, objawienie (2), obronę, pieśń, pozew, przypowieść (2), psalm, rym (3), rzecz (1), sprawę (2), testament, wywód, wyznanie, żółtarz; napisac dobrze (lepiej) (6), dostatnie, dostatecznie, jaśnie, krotko (2), mądrze (2), mocnie, nieomylnie, ochędoźnie, prawdziwie, prosto (2), skrycie, szeroce (2), uczenie, źle; napisac na pręcce, słowy ozdobnemi, krotkiemi.

Zwroty: »napisac [jakim] językiem« [szyk zmienny] (8): Swyęty Máthufz odchodząc do Murzyńfkyey żyemye/ napirwey nápiiał żydom ich yęzykyem Ewányelią *KromRozm II* cv; *GroicPorz* B4v; *KrowObr* 68; *GórnDworz* G4; *BudBib* I 379a marg; znácznieyfa íeft rzecz w onem íęzyku. wktorem íą nápiífano *BudNT przedm* c4v; nápiiałem kfięgi niemáłe lácińfkim íęzykiem *StryjKron* A3v; *WujNT* 511.

»napisac po grecku (a. po polsku itp.)« [szyk zmienny] (6): *Leop* +2v; nápiiałem po Polfku ty Kfiążki nie wielkié. *GrzepGeom* B2; *WujJud* 225v; *WujNT* 125, 511; cí Ítárcy powiedzą ktorzy tu wynidą, Coby tá Comoedia w fobie záwieráá. *Philemo* íą po Grecku nápiiał *CiekPotr* 3.

»napisac księgi, książki, książeczki« = *editis libris disseruere Modrz* [szyk zmienny] (52:20:2): *PatKaz I* 11v; *PatKaz II* 59v [3 r.]; *BielŻyw* 129; ten obyczáy íeft miedzi vcżonymi, gdy íakie kxięgi nápiífzą, zwykli íe nie ktoremu panu przemoźnemu przypífować *GlabGad* A3v, A2, A3v; Nápiiał też

Eckius kłyęgi/ przeciw wítáwom Norberfkim *KromRozm I* H4, I4v; *KromRozm II* qv [2 r.]; *KromRozm III* O4; *KrowObr* B2, 53, 192, 237; *BielKron* 64, 78v, 195v, 196 (12); *LeovPrzep* a3; *SarnUzn* B3v; on íam wtych Kłyęgách ktore o Oráníu nápiíal/ Kápuftą niemal wízyftki niemocy leczy *SienLek* 18; *GrzepGeom* B2, B2v; był ieden który chwałę muchę/ kłyęę nápiíal *GórnDworz* K5v, Bv, G4; *RejZwierc* 275v; Luter troché przed śmíercią przeciw Zwinglianom książki nápiíal *WujJud* 11, 52v; tákże y przekład/ gdy iy nie zarazem z onego íęzyka czynią/ w ktorem one księgi nápiíano/ [...] niemoże być íczyry ani dofkonały. *BudBib* b2; *CzechRozm* 181; *ModrzBaz* 134v; *SkarJedn* 264, 320; *Oczko* [40]; Tenże śwíęty nápiíal książki o obrázíe Chryftufowym *SkarŻyw* 393, 86, 91, 93 [2 r.], 119, 335 (11); *StryjKron* A3v; *CzechEp* 5, 261; *CzechEpPORz* **2v; *NiemObr* 133, 175; Nápiíal xięgi/ w które wízytko włóżył/ Cokolwiek wídział/ álbo co y ílyízał *KochFr* 63; *Paprup* 14; *WujNT* 17, 125, 394, 396, 471; Y ták íiefząc íie/ nápiíálám oto té malé książeczki/ o niewinnéy męce Pána Zbáwícielá náízego *SiebRozmyśl* Av, M2v; *SkarKaz* 38a; *CzahTr* A3v.

»ręką swoją napisać« (1): [Luter] teź tę Confesýą Aufzpurfką ręką íwoią nápiíal *ReszPrz* 69.

»wi(e)rszyk, wi(e)rsz napisać« [szyk zmienny] (7:6): *KrowObr* 68, 118; *RejPos* 250v; Snadźbychmy íie ná ony wirfzyki zgodzili/ Co íe ieden Rzymiánin nápiíal nadobne/ Y íłowy ozdobnemi y pámíęci godne. *RejZwierc* 252v; był drugi vczeń v niego [mistrza Achillesowego] Terfytas/ nadobne o tym wirfzyki nápiíal/ gdy íe Achilles poczynął okázowác w cnotach *RejZwierc* 52v, 86v, 92; *RejPosWstaw* [41²]; Ten wirfz wkięgach Hiwrejfkich Chafzdymfkim íęzykiem nápiíano *BudBib* I 379a marg; *ModrzBaz* 97v; *CzechEp* 371; *ReszPrz* 71; *PudlFr* 19.

»napisać wierszem, wierszykiem« [szyk zmienny] (2:1): *OrzRozm* I4; numeris signavit, id est versibus scripsit, Wierfzami nápiíal. *Mqcz* 392a; nápiíálém dwie kfiążeczce nie Poetickim/ ále proftym Zołnierfkim wierfzem mym *CzahTr* A3v.

»íłzami napisać« (1): Ian Kochanowfki niefortvnnny ociec íwoiey namíífzey dziewce z íłzami nápiíal. *KochTr* 2.

»zółnierskm rytmem napisać« (1): [przypowieści] ná Celárzá Tureckiego ktore teź tu níży zółnierfkim rythmem nápiíal. *CzahTr* D3.

Szeregi: »napisać i opowiedzieć« (1): Co íyryzey zrozumiemy s tey Ewányelíey s. ktorą nam tenże Pan náíz przez Lukáfzá s. tymi íłowy nápiíác y opowiedzyeć raczył. *RejPos* 343v.

»napisać i wydać« (2): [napisał ízbym wyzwał takiego] ktoryby [...] Práwo Sáfkíe Máydeburfkie Polfkim íęzykiem [...] doftátńiey nápiíal y wydał. *GroicPorz* B4v; *KarnNap* C2.

»złóżyć i napisać« (3): *GórnDworz* H8v; Comicus autem, Który yą złóżył y nápiíal. *Mqcz* 61d; PRofzę cíę pánie Boże wízechmogący/ przez íedynégo íyná twégo/ zá te/ która té książki złóżyłá y nápiíálá/ ku czci y ku chwále twéy náśwíętfzéy míłóści *SiebRozmyśl* M2v.

W przen (1) :

Zwrot: »(księgi) napisać« (1): Profzę Páníe Boże álbo odpusc ludu themu winę/ álbo mnie wymafz s kfiąg twoich ktoreś nápiíal *BielKron* 35.

ε. *O korespondencji; seribere Vulg, PolAnt, Mqcz, Modrz, JanStat* (92) :

napisać do kogo (44): *MetrKor* 46/118; [zruciono go z papiestwa] vtzyníwízy íynod w Bryxíey Noryckíey/ s ktorego Synodu thymi íłowy do niego nápiíano? *KrowObr* 38v; *RejAp* E3; *RejZwierc*

101 v; *WujJud* 248v; *BudBib Esth* 3/12, 9/23; *HistHel* Dv; *ModrzBaz* 60v; chcąc tę rzecz Cefarz wfpokoić: Nápifał do Biskupá Rzymfkiego Innocencyufzá *SkarŻyw* 88, 75, 179; *CzechEp* 44; *Phil* N3; *JanNKar* D3v. Cf *napisać do kogo na czym*, »napisać list«.

napisać do kogo na czym (1): Nápifali do niego ná miedziánych thablicach/ o ponowienie z nim fprzyiąznienia *BibRadz* 1.*Mach* 14/18.

napisać komu (19): *Leop* 3.*Esdr* 6/22; gdy mi nápifze wczym fye niezgadza s pímmem moim/ w ten czás fye tego pewnie dowiem. *OrzList* gv; *KochList* 1; *SkarJedn* 249; *SkarŻyw* 455; *ReszList* 165; *PudlFr* 14; przynamniey ia niewiem [nic o panu Gnieznińskim] bobyh wm Swe^{mu} MP libere^m nápifał, byh cowiedział *ActReg* 156, 100, 132; *WujNT* 576; *CiekPotr* 87. Cf »napisać list«.

napisać co (68): *LibLeg* 7/35; *WujJud* 248v; Nápifałem był wm iakąs gromadę czegoś y posłałem [...] do rąk syna mego nierad byh by ten list miał gdzie zabłędzic *ActReg* 100; częścią gáni [w liście] one błędy/ [...] częścią im odpifuie ná to/ co mu byli nápifáli. *WujNT* 576. Cf *Z przytoczeniem*, »napisać kart(k)ę«, »napisać list«.

napisać o co (3): *BibRadz* 1.*Mach* 14/18; Y niewiedząc co czynić znimi/ do Cefarzá o rádę nápifał. *SkarŻyw* 179; nápifał mu ote Łańcuchy iego, ktore był zastawic dał napotrzebę skarbową *ActReg* 132.

napisać o czym (4): *Leop* 3.*Esdr* 6/22; [Justynus napomina] ku záchowániu pokoiu. O czym nie máło nápifał do żony [lege: Zeny] y Serená. *CzechEp* 44; *ReszList* 165. Cf »napisać list«.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym: aby (11), że (5), jakoby (1), żeby (1), zaimek pytajny (3)] (21): *BierEz* G3; A yako bándzieczie tą rzecz daliey dzierzecz. abifczyą líftem fwoym donaf nápifałfły ofnoimyly. *MetrKor* 46/118; abis rofkazał napyffacz swoy lyfth do pana starofci Haliczkiego abi my raczil vczynycz sprawiedlywofcz *LibLeg* 10/124v, 7/8v, 10/124; *KrowObr* 232v [2 r.]; *RejFig* Cc4v; Nád to nápifałá Efter Krolowa corká Abiháilowá/ y Márdocheufz Zyd ze wfeláką pilnofcią áby fie mocno trzymáli tego wtorego líftu około Purym. *BibRadz Esth* 9/29; *OrzList* gv; *HistRzym* 73v; *BielSpr* 38; *WujJud* 248v; A izes mi V m był nápifał że takie rzeczi praefentiam postulant chcialem był tam V m temi czasy nawiedzić. *KochList* 1; *BudBib* 3.*Esdr* 4/47, 48; do Antoniego Hetmána nápifał/ że niechce tego słowá przeciwko żadnemu vżywác *ModrzBaz* 60v; *SkarŻyw* 75, 88; *ActReg* 170; nápifzę mu potym, Aby ż [!] Szkoły do Gwizá iechał dla ćwiczenia *CiekPotr* 87.

Z przytoczeniem [w tym z zapowiednikami: *napisać ty (takie) słowa* (4), *w ty słowa* (1)] (22): Ktory [Sekundus] nápifał tyto fłowa. Iac fie Adrianie ciebie nieboię *BielŻyw* 134; *BielKron* 124; *RejAp* E3; *RejZwierc* 101v; *SkarJedn* 249; święty Chryzoftom [...] tákie mu fłowá nápifał: Mądry Epipháni/ zezwolięś ná moje wygnánie: przeto wiedz/ ifz żywo do fwego Biskupftwá niedoiedziefz. *SkarŻyw* 455; ALboś fye był zápomniał/ kiedym ci nápifał/ Którégo džísiay świętá? *PudlFr* 14; *Phil* N3; *JanNKar* D3v. Cf »napisać list«.

Zwroty: »napisać kart(k)ę« (2): *SkarŻyw* 412; Pan Marszałek Korunny posłał napisawszy tę kartę do przecytania dwiema Szwedom *ActReg* 35.

»napisać list, listek« [w tym: *do kogo* (28), *komu* (7), *na co* (1), *o czym* (1), *po kogo* (1), *z przytoczeniem* (w tym z zapowiednikami: *napisać list tym obyczajem* (2), *tymi słowy* (2), *taki* (2), *tak to* (2), *takowy* (1), *tak się mający* (1)) (13)] = *literam scribere* *Mącz*; *epistolam scribere* *HistAl*, *Vulg*, *Pol Ant* [szyk zmienny] (56:2): Nátychmiał k niemu połlá połłał/ Y iefzcze mu líft nápifał: Ná

ktorymże gadká ftálá / Ktora fie w łobie ták miálá. *BierEz* F3, F2v, F3, G3; A tak nykt do nas nyeprzyechal yedno lyft fwoy napyłfawfchi do nas prziflaly *LibLeg* 11/107v, 10/124, 124v; [*Daryjus*] lift nápił pánom przełożonym tym obyczáiem. Krol nád krolami Darius Primułowi y Antiochowi pánofzom wefele. *HistAl* C6v, C8, F5, H3v; *LibMal* 1551/159v; *KromRozm II* e4v, f3v; *GroicPorz* d4v; tenże Innocencyus Papiełz/ nápił lift do Bifkupow/ ná Toletańki Synod *KrowObr* 232v, 6v [2 r.], 232v, 234v; Krol tedy pochwaliwłfy Zydy/ do Stároft po wśyfłtkich mieściech fwoich/ nápił lift *Leop 3.Mach* 6/37, *B4v, 2.Reg 11/14, 13/35; *RejFig* Cc4v; *BibRadz Act* 23/25; *BielKron* 386v; Literas scribere ex sermone alterius, Nápił lift do kogo z powieści czyey. *Mqcz* 374b; páni będąc z odiechánia iego bárzo teskliwą/ nápił do niego lift *Górndworz* Cc8v; W then czás nápił Krol lift do corki fwey tako Corko miła/ dwoie kfiążąt przyiácháło/ á każdy prósi ciebie zá małżonkę [!]
HistRzym 13v, 14v, 16, 32, 73v; *KuczbKat* 410; *RejZwierc* 101v; Gdy miał [*Hircyjus*] lift Brutonowi połłác/ [...] przywiązał lift/ nápił do fzyie gołębiowi końkim włofem y puścił go. *BielSpr* 47v; *BudBib Esth* 3/12, 3.Esdr 4/47, 48; *HistHel* Dv; *BudNT Gal* 6/13[14]; Tym był Cefarz Michał bárzo obrufzon: y nápił do Papiełza lift nie cudny. *SkarJedn* 215, 126, 244 [3 r.], 323; A on Cefarzá prósił/ áby iá do Cárogradu ku fprawowánium god przywieść rofkazał. Y nápił po nię lift Cefarz. *SkarŻyw* 225; My nápiłzem/ rzekli święci/ do niego lift y przeżyjemy go wam wśyfłtkim *SkarŻyw* 436, 58, 337, 391, 436; *ReszPrz* 31; pił Pan Marszałek list do Krola [...] napisał drugi do Pana Podlaskie⁸⁰ *ActReg* 94; *WujNT Act* 15/23, 23/26.

»napisać imieniem [czyim]« = *scriptum est ex nomine PolAnt* (3): tymy czafzy Napifchal lyft ymyenyem panyey Brodniczkiey do Lucáfá Brzezky rzeznyka *LibMal* 1551/159v; *HistRzym* 73v; *BudBib Esth* 3/12.

»napisać [czyj] ręką« (1): Widzié iáko wielki lift nápił wam moią ręką [*scripsi mea manu*]. *BudNT Gal* 6/13[11].

»rymem napisać« (1): PAnie rymem iednemu liftek nápił/ Ze rozlicznych owocow przeń nágotowały. *RejFig* Cc4v.

»napisać w liście« = *scribere in epistola Vulg* (5): *LibLeg* 7/8v; *Leop 2.Reg* 11/15; [*Maryjus Cossus*] nápił w piérwym liście/ áby drugich nie rułáli á nie odwieráli áż powtore do nich połzłá. *BielSpr* 38; *WujJud* 248v; *JanNKar* D3v.

Synonimy: **b.a.** opowiedzieć, przedstawić; **β.** ogłosić, powieścić. stwierdzić; **γ.** ustanowić; **δ.** ułożyć.

Formacje współrdzenne cf PISAĆ.

Cf **NAPISAN, NAPISANIE**